БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 32 (19.408) • 1986 йил 6 февраль, пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

ХАЗИНА ИЗЛОВЧИЛАР ВАХТАДА

«Узбекнефтегазгеология» бирлашмасига қарашли Қарши геология-қидирув экспедициясининг С. Агишев бошчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси янги беш йилликда тежамкорлик фондини очди. Бригада ёнилғидан оқилона фойдаланиш, бурғилаш технологиясига қатъий риоя этиш ҳисобига йил бошидан буён бир тонна дизель ёнилғисини тежаб қолди. Бу ёнилғи 15 февраль — Коммунистик шанбалик куни икки соат ишлашга етади.

Ер ости хазиналарини очиш учун пармалаш ишлари давом этаётган жойларга тежаб қолинган нефть маҳсулотларидан фойдаланилиб, шу куни 1500 тонна юк ташиб келтирилади. Минора монтажчилари бурғилаш қурилмасини муддатидан олдин фойдаланишга топшириш мажбуриятини олдилар. Меҳнат байрами куни Қашқадарё областининг шимоли-шарқида биринчи — янги истиқболли Чимқўрғон хазинасини очиш учун ер қаърига йўл солина бошлайди. Ер ости бойликларини қидирувчилар беш йиллик фондига 6300 сўм ўтказадилар.

(ЎзТАГ).

ЭЛЧИ ҚАБУЛ ҚИЛИНДИ

4 февраль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе АҚШнинг Москвадаги элчиси А. Хартманнинг илтимосига биноан уни қабул қилди.

Суҳбат чоғида Совет-Америка муносабатларининг баъзи масалалари муҳокама қилинди.

Э. А. Шеварднадзе КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг 15 январдаги Баёнотига элчининг эътиборини қаратди, унда зарбдор космик қуроллар тақиқланган тақдирда ядро қуролини батамом ва ҳамма жойда тугатишнинг муддатлари жиҳатидан аниқ-равшан ва синчиклаб планлаштирилган программаси баён этилганини уқтириб ўтди. Америка томони ядро қуролини тақиқлаш соҳасида вужудга келган боши берк кўчадан чиқиб олиш имконини берадиган муҳим таклифларимизга жавоб қайтаришни пайсалга солмайди ва жумладан, у СССРнинг намунасига эргашиб, ҳали вақт бор пайтда, ҳар қандай ядровий синовларни тўхтатишни узайтирганлигимизга қўшилади, деб умид билдирилди, бундай қилиш ядровий қуролсизланиш вазифаларини амалга ошириш йўлидаги катта қадам бўлур эди. Баъшарти, АҚШ маъмурияти шу муҳим имкониятдан фойдаланиб, у ҳам ўз ядро қуроли синовларини тўхтатса, бу нарса иккала мамлакат олий раҳбарларининг учрашуви учун қулай шароит ярата олиши равшанлиги таъкидланди. ТАСС.

ПИРОВАРД МАҚСАД— ЮҚОРИ СИФАТ

«Ишлаб чиқаришни тайёрлаш комплекс системасини яратиш, ишлаб чиқариш бўлинмалари ва технологик линияларни ихтисослаш ҳисобига юқори сифатли маҳсулот тайёрлаб чиқариладиган тўртта поток линия аттестациядан ўтказилади ва уларнинг сони 14 тага етказилади, уларда тайёрланадиган маҳсулотлар ҳиссаси умумий ишлаб чиқариш ҳажмининг 15 процентига етказилади. Маҳсулот хилларининг 65 проценти янгиланади...».

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи 1986 йилга олган социалистик мажбуриятларининг бу шартлари ҳозирда меҳнат коллективлари олдига сифатни ошириш бўйича қўйилаётган вазифаларнинг объектив ифодасидир. Республика халқ хўжалигининг барча тармоқлари меҳнат коллективларида ишлаб чиқилиб, қабул қилинаётган социалистик мажбуриятларда сифат кўрсаткичини яхшилашда беш йиллик бошиданоқ амалий натижаларга эришиш кўзда тутилаётгани айни муддао бўлаётир. Зеро, ҳозирги босқичда ҳал этилаётган муҳим вазифалар — фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш маҳсулот сифатини қатъий яхшилашдан ажралмасдир. «Шу боисдан ҳам, — деб уқтирилди КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленумида, — маҳсулот сифатини бутун чоралар билан ошириш иқтисодий сиёсатнинг марказида бўлиши керак. Сифат ва яна бир карра сифат — бизнинг бугунги шиоримиздир. Сифат проблемасини ҳал этиб, миқдор проблемасини ҳам ҳал қилиш мумкин. Бу мамлакатнинг замонавий техникага бўлган талаб-эҳтиёжларини, аҳолининг хилма-хил молларга ортиб бораётган талабини тўлиқроқ қондиришнинг, халқ хўжалигида тақчилликларни бартараф этишнинг бирдан-бир ишончли йўлидир».

КПСС Марказий Комитети апрель Пленумида ишлаб чиқилган мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришнинг стратегик йўли партиянинг ҳозирда совет халқи кенг муҳокамасидан ўтаётган съездолди ҳужжатларида мужассамланган. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг Асосий йўналишларида МАҲСУЛОТ ВА КЎРСАТИЛАЁТГАН ХИЗМАТЛАР СИФАТИНИ ТУБДАН ОШИРИШ экономикани интенсивлаш ҳамда халқ хўжалиги ва аҳолининг ошиб бораётган эҳтиёжларини янада тўлиқ қондиришда БИРИНЧИ ДАРАЖАЛИ АҲАМИЯТГА МОЛИК ИШ эканлиги уқтирилган.

Масалага партия қўяётган юксак талаблар мезони билан ёндашиладиган бўлса, маҳсулот ва кўрсатилаётган хизматлар сифати республикада кўп жиҳатдан қониқарли эмас. Ўзбекистон саноат потенциалининг 37 процентдан кўпроғи, илмий потенциалнинг 77 проценти жойлашган Тошкент областида 400 дан ортиқ корхонанинг ҳар олтитасидан атиги биттаси Сифат белгиси қўйилган маҳсулот ишлаб чиқараётир. Тошкентдаги 1- ва 2-пойабзал, Янгийўл ва Олмалиқ мебель фабрикалари, «Чевар», «Тошкент» бирлашмалари каби қатор корхоналар маҳсулотини давлат стандарти органлари муттасил брак қилишга мажбур бўлмоқдалар. Андижон областидаги корхоналарда ўтган беш йилликда 3 миллион 340 минг сўмлик брак маҳсулот реализация планидан чиқариб ташланди. Бундай салбий фактларни Жиззах, Қашқадарё, Хоразм, Бухоро ва бошқа областларда ҳам учратиш мумкин.

Республикада олий сифат категориясидаги саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш плани ўтган йили 91 процент бажарилди — ана шундай маҳсулот планлаштирилганидан 112,9 миллион сўмлик кам етказиб берилди. Бундай нуқсон кўпроқ СССР Қора металлургия ва Рангли металлургия министрликларига қарашли корхоналарда, Ўзбекистон ССР Мебель саноати министрлиги корхоналарида рўй бермоқда. Фақат мебеллар бўйича олинган рекламациялар ўтган беш йилликда беш баравар кўпайиб кетди.

Республика Маҳаллий саноат, Озиқ-овқат саноати, Гўшт ва сут саноати министрликлари корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳамма вақт ҳам сифатли бўлмаётгани, Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлиги корхоналарида, коммунал хўжалиги ва савдода хизмат кўрсатиш сифатида талай камчиликлар мавжудлиги тўғрисида эътироз билдираётган меҳнаткашлар тамомила ҳақлидирлар. Бепарволик шунгача бориб етганки, республикамиздаги бирорта министрлик шу пайтгача маҳсулот сифатини бошқаришнинг тармоқ системаларини жорий қилмаган. Бу соҳага партиявий раҳбарлик савиясининг пастлиги, унга эътибор берилмаётгани сабабли шундай бўлмоқда.

Маҳсулот сифати проблемаси фаолиятнинг олдинги маррасига чиқарилаётган ҳозирги шароитда юқоридаги каби салбий ҳолатларга тоқат қилиб бўлмайди. Совет маҳсулоти, дейилади КПСС-нинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида, илмий тафаккурнинг сўнгги ютуқларини ўзида гавдалантириши, энг юксак техника-иқтисодий, эстетик талабларга ва бошқа истеъмол талабларига мос, жаҳон бозорида рақобат қилишга қодир бўлиши лозим. Бундан чиқадиган хулоса шуки, Ўзбекистон Компартияси XXI съездида уқтирилганидек, энди ишчидан тортиб министргача — ҳар бир меҳнатчи маҳсулотнинг юқори сифатига эришмай туриб, ишлаб чиқариш миқёсларини шунчаки кўпайтираверишнинг тегишли самара бермаслигини, сифати паст маҳсулот ишлаб чиқариш экономикага зарар етказишини тушуниб олиш керак.

Зарур миқдорда сифатли маҳсулотга эга бўлиш учун ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларида тартиб ўрнатиш, технология ва меҳнат интизоми бузилишига сира йўл қўймаслик, ишлаб турган корхоналарни замонавий техника билан қайта жиҳозлаш ва реконструкциялашни жадаллаштириб, янги, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришни тезроқ йўлга қўйиш талаб қилинади. Сифат — бу ҳар бир ходимнинг ўз граждалик бурчига, касби шарафига, меҳнатга виждонан муносабатини билдиради. Ахир ҳар бир сифатли маҳсулотнинг ўз миришкори бўлганидек, брак қилинган маҳсулотнинг ҳам конкрет ижрочиси бор-ку! Сидқидилдан ишлаб, мамлакат бойлигига бойлик қўшаётган, одамларга қувонч, завқ бағишлаётган совет ишчиси, коммунист виждони буюрган ишни қилаётганларни ҳар қанча эъзозласа арзийди. Шунинг учун ҳам сифат масаласи конкрет ҳал қилинадиган ҳар бир ишлаб чиқариш коллективида фидокорона меҳнат қадр-қимматини ўрнига қўйиб, қўл учида ишлаб, бошқалар ҳисобига манфаат кўрадиганларга нисбатан муросасизлик муҳитини яратиш жуда муҳимдир.

Ҳар кимнинг пировард натижага қўшаётган ҳиссасига адолатли баҳо бериш, ишчилар ва мутахассислар куч-ғайратини олий сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқаришга жалб этиш, сафда бракчилар бўлмаслиги — барча коллективларнинг ҳаёт нормасига айланиши керак.

Маҳсулот сифатини таъминлашда техника назорати ходимларига жиддий масъулият юклатилган. Бу ўринда уларнинг иш малакаси, принципиаллиги ва талабчанлиги муҳим роль ўйнайди. Техника назорати хизматидагилар маъмурият тазйиқига ён бермасликлари ва сифатсиз маҳсулот корхонадан чиқиб кетишига йўл қўймасликлари лозим. Республикадаги давлат стандарти органларига ҳам кўп нарса боғлиқ. Улар ГОСТ талабларидан ҳар қандай четга чиқишлар тегишли жазосиз қолмаслиги вазиятини яратишга даъват этилгандирлар.

Ҳар бир коллективда яхши маънавий-психологик муҳит яратиш, юқори унум билан ва сифатли ишлаш учун зарур бўладиган шарт-шароитларни муҳайё қилиш — барча даражадаги ишлаб чиқариш ташкилотчилари ва мутахассисларнинг бевосита вазифасидир. Бунда хоҳ саноат ва қурилишда бўлсин, хоҳ қишлоқ хўжалигида бўлсин, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифати учун ҳам коллектив равишда, ҳам шахсий маънода жавобгарлик масъулиятини оширишнинг ишончли дастаги — меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада пудрати формасидан янада тўлароқ фойдаланиш зарур.

Сифат учун кураш умумхалқ ҳаракатининг муваффақияти партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ғоявий-сиёсий, тарбиявий ва ташкилотчилик ишларига, моддий бойлик яратаётганларнинг талаб, эҳтиёжларига нақадар зийрак муносабатда бўлишларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Ҳамма жабҳада юқори сифат учун кураш социалистик мусобақа шартларида ҳам биринчи ўринга чиқарилиши лозим.

Пировард мақсад—юқори сифат учун кураш республикамиз меҳнаткашларининг касб, ватанпарварлик ифтихорига айлансин!

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ— ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА

СЎЗ—ТАЖРИБАКОРЛАРГА

ИШИМИЗНИНГ КЎЗГУСИ

Минаввар ИСОҚОВА,

Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг сут соғувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Барча совет кишилари қатори республикамиз меҳнаткашлари коммунистик бунёдкорлик йўлида алоҳида аҳамиятга эга бўлган ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилини халқ хўжалигининг барча тармоқларида зўр ғайрат-шижоат билан бошлаб юбордилар. Айниқса, зарбдор фронт — чорвачиликда иш ҳозир ҳар қачонгидан қизғин. Чорвадор ҳамкасбларим қишлов синовидан ўтмоқдалар. Улар олдинги йилларда эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш билан бирга, йўл қўйилган нуқсонларни бартараф этишга, олға боришимизга йўл очувчи долзарб проблемаларни ҳал этишга, барча ишларимиз кўзгуси — юксак сифат, қатъий тежам, аниқ маром ва миқдор кўрсаткичларини таъминлашга, пировардида мамлакат фаровонлигини юксалтириш ишига кўпроқ ҳисса қўшишга бел боғлашган. Зеро, партия ва халқ эндиликда биз, чорвадорлардан шуни талаб қилмоқда.

Очиқ эътироф этиш керакки, ўн биринчи беш йилликда республикамизда гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда қолоқликка йўл қўйилди. Маҳсулот етиштириш кўпайиш ўрнига пасайиб кетди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XXI пленумида ва республикамиз коммунистлари олий анжуманида тармоқдаги қолоқлик сабаблари рўй-рост очиб ташланди. Айни пайтда уни жадал, интенсив ривожлантириш йўллари белгилаб берилди.

Дарвоқе, кейинги йилларда республикамиз ишлаб чиқаришида, айниқса, деҳқончилик ва чорвачиликда ютуқларни бўрттириб кўрсатиш, сохта маълумотлар тўплаш, план ва мажбуриятларни ҳавойи рақамлар ҳисобига бажариш, камчиликларни хаспўшлаш каби ҳолларга йўл қўйилди. Натижада бошқа тармоқлар сингари чорвачиликда ҳам маҳсулдорлик камайиб, тармоқ озуқа базасига путур етди.

Лекин ҳаммамиз биламиз, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми бу масалага вақтида принципиал баҳо берди. Кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш ошириб кўрсатиш каби ҳолларга кескин ўт очди.

Эндиликдаги вазифамиз— республикамиз Компартияси тутган бу йўлни изчил давом эттириб, тармоқдаги қолоқликни тугатиш йўлларини қидиришдан иборатдир. Бунинг учун ҳамма имконият ва резервлар бор. Уларни ишга солиш ўзимизнинг қўлимизда. Фақат ҳар биримизда маҳорат, масъулият, иштиёқ ва садоқат бўлиши керак.

Резервлар эса анчагина. Улардан бири — мустаҳкам озуқа базаси яратишдир. Тажрибалар кўрсатишича, республикамиздаги мавжуд сигирлар насли ва генетик имкониятлари ҳисобга олиниб, муттасил тўйимли озуқалар билан боқилса, уларнинг ҳар биридан бемалол йилига 3—3,5 минг килограммдан сут соғиб олиш мумкин. Шу ўринда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачевнинг ўтган йил Целиноградда сўзлаган нутқидаги қуйидаги сатрларни эсланг: **«Агар биз ҳозир мавжуд сигирларнинг ҳар биридан ўрта ҳисобда уч минг килограмм сут оладиган бўлсак, сутни қаерга қуйишни билмай қолар эдик».**

Шу боис бугун мен барча ҳамкасбларимни ўн иккинчи беш йилликда ишни чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлашдан, сигирлар наслини яхшилашдан бошлашга даъват этмоқчиман. Бунинг учун ҳар биримиз мавжуд резерв ва имкониятларни излаб топишда, уларни ишга солишда, маҳсулот сифатини оширишда, тежамкорлик қоидаларига риоя қилишда шахсий намуна кўрсатайлик. Масъулиятсизлик, ўзибўларчилик, бракка йўл қўйиш каби кўринишларга ҳеч биримиз сира бефарқ қарамай, ҳар бир кишидан топширилган иш учун жавобгарлик талаб қилайлик.

Масалан, биз хўжалигимизда ишни худди ана шундай ташкил этишга интилиб, яхши натижаларга эришяпмиз. Ўтган йили пландаги 150 тонна ўрнига 221 тонна гўшт, 1890 тонна ўрнига 2139 тонна сут соғиб олинди. Лекин шуни алоҳида айтиш керакки, бундан ҳам юқорироқ натижага эришиш мумкин эди. Чунончи, сут-товар фермамизда ҳар бир сигирдан кунига қўшимча 3 килограммдан сут соғиб олиш имкони бор эди. Бироқ биз кўпроқ, энг муҳими — сифатлироқ, тўйимлироқ озуқа запасига эга бўлмаганимиз учун бу имкониятдан фойдалана олмадик.

Колхозимизда йилига ўртача 160—170 тонна гўшт, 1900—2000 тонна сут тайёрлаш кўзда тутилган. Уларни етиштириш учун 53—54 минг центнер озуқа бирлиги зарур. Бунча озуқани жамғариш учун эса камида 850—900 гектар ер ажратилиши даркор. Ҳолбуки, хўжалигимизда бундай майдон 491 гектарни ташкил этади, холос. Яхшиямки, озуқа цехимиз бор экан, жонимизга оро киряпти. Бир кеча-кундузда бу ерда 50 тоннагача ширали озуқа тайёрланмоқда.

Бугун шуни тан олиб айтиш керакки, республикамиздаги ҳамма хўжаликларда чорвага муносабат бир хил эмас. Айрим хўжаликларда сўнгги пайтларда озуқа тайёрлаш борасида йўл қўйилган камчиликлар, кўзбўямачиликлар, қўшиб ёзишлар натижасида озуқа базаси ночор аҳволга тушиб қолди. Қатор фермаларда озуқа цехлари ҳануз йўқ. Борлари ҳам турли баҳоналар билан ишлатилмаяпти. Бу ҳол моллар маҳсулдорлигига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз бугунги кунда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш йўлида тармоқни интенсивлаш вазифасини қўймоқда. Бунинг учун аввало ишимизни илм-фан аҳли билан яқин алоқа боғлашдан бошлаш керак. Масалан, селекционер олимларимиз серҳосил, эртаги ва кўп ўримли янги озуқабоп экин турларини, серсут, наслдор қорамол зотларини яратиш устида янада жиддийроқ иш олиб борсалар яхши бўларди.

Яна бир муҳим масала: кейинги пайтларда чорвачиликка бағишланган кўпгина йиғилишлар ўтказилмоқда, турли хил тадбирлар тузилаётир, қарорлар қабул қилиняпти. Аммо шу тадбирлар, қарорлар бевосита ишлаб чиқаришга — фермаларга етиб бормаяпти. Натижада ишимизда тузукроқ ўзгариш ёки силжиш сезилмаётир.

Хўш, нима қилиш керак? Фикримча, ана шу тадбир ва қарорларнинг бажарилиши учун жойлардаги кадрлар масъулиятини кучайтириш лозим. Токи ҳар бир ферма мудири, зоотехник, ветеринар, чўпон ёки соғувчи фаолиятига баҳо беришда уларнинг ташкилотчилиги, ташаббускорлиги, вазиятни тўғри баҳолай олиши ва чорвадорларни умум ишига сафарбар эта билиши асосий мезон бўлсин.

Меҳнатга ҳақ тўлашни тўғри ташкил этиш ва чорвадорларга яратиб берилаётган қулайликлар ҳам самарадорликни оширишда, сифатни яхшилашда, тежамкорликни кучайтиришда муҳим роль ўйнайди.

Бироқ кейинги йилларда чорвадорлар меҳнатига ҳақ тўлаш ошганлигига қарамай, фермаларга ёшларнинг кам келиши кузатилмоқда. Бунинг сабабларидан бири — чорвадорларга қулай шарт-шароитлар яратилмаганлигидадир. Ҳозир ёшлар қишлоқда ҳам шаҳардагидек маданият масканлари бўлишини, кино ва концертларга боришни, спорт билан шуғулланишни, намунали савдо хизмати кўрсатилишини истайди. Мана шу масалаларга эътибор берилган жойларда шубҳасиз, барқарор меҳнат коллективлари ташкил топади. Мўл-кўл маҳсулот етиштирилиб, план ва мажбуриятлар муттасил ошириб бажарилаверади. Афсуски, кўплаб хўжаликларнинг фермаларида бундай шароитлар йўқ. Чорвадорлар уйлари ташкил этилмаган.

Сўнгги истагим: вақтли матбуот саҳифаларида тармоқда орттирилган илғор тажрибалар ҳақида кенг ҳикоя қилувчи ранг-баранг материаллар кўпроқ ёритилса, камчиликларни тугатишда кўмаклашувчи принципиал танқидлар тез-тез бериб борилса, улар мунтазам махсус саҳифаларда ўз аксини топса...

РЕДАКЦИЯДАН: Илғор сут соғувчи М. Исоқова ўз сўзида бугунги кун учун жуда муҳим гап—чорвачиликда маҳсулот сифатини янада ошириш ва тежамкорлик режимини кучайтириш муаммосини кўтариб, республикамиз чорвадорларини ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки қадамларданоқ зарбдорларча меҳнат қилишга даъват этмоқда. Унинг ижобий ишлар, орттирилган илғор тажрибалар ва айни пайтда йўл қўйилаётган айрим камчиликларни вақтли матбуотда кенг, ошкора, оммавий ёритиб бориш йўлида махсус материаллар бериш, саҳифалар ташкил этиш тўғрисидаги таклифи, айниқса, диққатга сазовордир.

«Совет Ўзбекистони» газетаси илғор сут соғувчининг таклиф ва ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлаб, бугундан эътиборан «ЧОРВАЧИЛИК—УМУМХАЛҚ ИШИ» номли ойлик саҳифа ташкил этди.

Шу саҳифа материаллари билан газетанинг иккинчи бетида танишасиз.

МИНИСТРНИНГ ВИЗИТИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали С. Л. Соколовнинг таклифига биноан Венгрия Халқ Республикаси мудофаа министри, генерал-полковник Ф. Карпати 5 февраль куни расмий дўстлик визити билан Москвага келди.

Аэродромда уни С. Л. Соколов, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

* * *

Шу куни С. Л. Соколов Ф. Карпати билан учрашди. Самимий, дўстона вазиятда ўтган суҳбатда иккала томонни қизиқтирувчи масалалар муҳокама қилинди.

Меҳмон В. И. Ленин Мавзолейини зиёрат қилди ва гулчамбар қўйди. Кремль девори ёнидаги Номаълум солдат қабрига ҳам гулчамбар қўйилди. (ТАСС).

ЛЕНИН МУКОФОТИ ВА СССР ДАВЛАТ МУКОФОТИ КОМИТЕТИДА

1986 йил 5 февраль куни Москвада Г. М. Марков раислигида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги адабиёт, санъат ва архитектура соҳасида Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофоти комитетининг сессияси очилди. Сессия ишида Москва, Ленинград ва Иттифоқдош республикаларнинг таниқли маданият арбоблари иштирок этмоқдалар.

Сессияда 1986 йилги Ленин мукофотларини олиш учун тақдим этилган асарлар кўриб чиқилади ва бундан буён конкурсда қатнашиш учун танлаб олинади.

(ТАСС).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

АНДИЖОН. 5 февраль. (ЎзТАГ). Андижон область партия комитетининг бугун бўлган пленумида 1985—1986 йилларда чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама қилинди.

Пленумда область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Орипжонов нутқ сўзлади.

Америка газетаси Баёнотнинг тўла текстини босиб чиқарди

НЬЮ-ЙОРК, 5 февраль. (ТАСС). Американинг «Нью-Йорк таймс» газетаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг 15 январдаги Баёноти тўла текстини босиб чиқарди. Унда 2000 йилгача планетамизда ядро қуролини батамом тугатишга қаратилган таклифлар баён этилган.

УЧ ҚИТЪА ЭКРАНИ

«Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» шиори остида 20 майдан 30 майга қадар Тошкентда Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Ҳалқаро кинофестивали бўлиб ўтади. Анъанавий кўрик программаси тўғрисида 5 февраль куни СССР Кинематография давлат комитетида бўлиб ўтган матбуот конференциясида маълум қилинди.

Уч қитъа экран усталари ҳозирги замоннинг актуал проблемаларига бағишланган янги фильмларни кенг демократик асосда кўрсатиш учун Ўзбекистон пойтахтига тўққизинчи марта тўпланадилар.

Анжуман доирасида ижодий мунозара ўтказилади, унда термоядро фалокатига қарши, инсониятнинг порлоқ келажаги учун курашда кинематографнинг юксак бурчи ҳақида гап боради. Анъанага мувофиқ, кино бозори ишлайди, турли мамлакатлар фирмалари намояндаларининг учрашувлари ва музокаралари бўлиб ўтади. Меҳмонлар ўзбек халқининг турмуши ва меҳнати билан танишиш, қадимий Бухоронинг меъморий ёдгорликларини томоша қилиш имкониятига эга бўладилар.

(ТАСС мухбири).

15 февраль—Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалик куни

ҚИЗҒИН ТАРАДДУД

ТАДБИРЛАР БЕЛГИЛАНДИ

«Жаркурганнефть» бошқармасидан Александр Жамилов бригадаси шанбалик фондига биринчи ҳисса — ўнлаб килограмм химреагент қўшди. Лалмикор майдонда ёқилғи қазиб чиқарувчи коллектив январь-февраль ойларида тежалган ресурслардан шанбалик куни фойдаланишга қарор қилди. КПСС XXVII съезди шарафига коммунистик меҳнат байрамида юзлаб тонна нефтни ва 140 минг куб метрдан ортиқ табиий газни бепул қазиб чиқариш мажбурияти олинди.

* * *

Хоразм область Қўшкўпир районидаги Жданов номли колхоз меҳнаткашлари Коммунистик шанбалик кунигача шўр ювишни тугаллаш мажбуриятини олдилар. Илғор сувчилардан Карим Тўрабоев, Оқилжон Сатторов, Қодир Очилов, Жуманиёз Бекчонов ҳар куни 10 гектаргача — нормадан қарийб икки баравар кўп ернинг шўрини ювмоқдалар. Хўжаликда учинчи шўр ювиш бошланди.

«ЧИРЧИКСЕЛЬМАШ» — МЕҲНАТ БАЙРАМИДА

«Чирчиксельмаш» заводи коллективи КПСС XXVII съезди шарафига Бутуниттифоқ Коммунистик шанбалигини ҳар бир иш жойида тўла қувват билан, ҳалол меҳнат қилиш шиори остида ўтказишга азму қарор берди. Планга қўшимча равишда ўнлаб тонна пўлат қуйилма, қишлоқ хўжалик техникаси учун эҳтиёт қисмлар тайёрланади.

Кўпгина ишчилар 15 февраль куни бир ярим иш нормасини бажаришни таклиф қилдилар. Заводнинг культиваторлар ишлаб чиқарадиган цехидан Нина Бородаева бошлиқ илғор пармаловчилар бригадаси ҳам ўз олдига ана шундай мақсадни қўйди ва бутун маҳсулотни фақат юқори сифатли қилиб ишлаб чиқариш мажбуриятини олди.

Шанбаликда Чирчиқ қишлоқ хўжалик машинасозларидан икки мингдан ортиқ киши қатнашади. Товар маҳсулот ишлаб чиқариш билан бир вақтда завод территориясини ободонлаштириш ишларини ҳам бажариш кўзда тутилмоқда.

САБЗАВОТКОРЛАР АҲДИ

Тошкент область Калинин районидаги «Қорасув» совхозидан Маҳмуд Расулов бригадасининг деҳқонлари Коммунистик шанбалик кунида плёнка остида эртаги сабзавот кўчатларини ўтқаза бошлашга қарор қилдилар. 4 гектар ерга карам, редиска ва бошқа сабзавот экинлари ўтқазилади. Хўжаликнинг бошқа коллективларида ҳам меҳнат байрамидаги иш кўламлари белгилаб олинди. Плёнка ёпиладиган 12 гектар ерга эртаги картошка, карам уруғлари сепилади. Ишчиларнинг бир қисми далага маҳаллий ўғит чиқариш билан шуғулланади. Бутун кунлик иш ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади.

ТЕЖАЛГАН РЕСУРСЛАР БИЛАН

Тошкентдаги ошхона мебели ва бошқа мебеллар заводи коллективи шанбалик куни конструкцияси ва пардози яхшиланган ошхона мебеллари учун 350 дан ортиқ комплект тайёрлаб, ўнлаб турдаги фурнитура ва оммавий эҳтиёж товарларидан 3 минг сўмлик ишлаб чиқаради. Бу маҳсулотларнинг ҳаммаси йил бошидан буён тежаб қолинган хом ашё ва ёқилғи-энергетика ресурслари ҳисобидан тайёрланади.

Завод цехларида бўлиб ўтган митингларда ишчилар кунлик топшириқни бир ярим баравар миқдорида бажариш мажбуриятини олдилар.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

Ғаллаорол районидаги Ленин номли совхоз ишчи-хизматчилари КПСС XXVII съезди шарафига ўтказиладиган меҳнат байрами кунида ҳар қачонгидан унумлироқ ва сифатлироқ ишлашга аҳд қилдилар. Шанбаликда 583 нафар киши иштирок этиб, 11,5 минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазадилар. 50 гектар майдонга беда, 3 гектар ерга сабзавот уруғлари экилади. Кўплаб ариқ-зовурлар тозаланади. Шу куни ишлаб топилган маблағнинг 900 сўми ўн иккинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКАМИЗ ЧОРВАДОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ШИОРИ:

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ XXI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

СИФАТ ВА ТЕЖАМКОРЛИК— ИШИМИЗНИНГ КЎЗГУСИ

ЧОРВАЧИЛИК— УМУМХАЛҚ ИШИ

1986 йил февраль № 1

Шу куннинг долзарб мавзуи

ЖАДАЛЛАШТИРИШ— ДАВР ТАЛАБИ

«...СИФАТ ПРОБЛЕМАСИ БИЗ УЧУН БИРИНЧИ ЎРИНГА ҚЎЙИЛИШИ КЕРАК...» — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев ўтган йили Целиноградда бўлиб ўтган партия-хўжалик активи кенгашида. Бунда гап фақат ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифати ҳақидагина эмас, балки ўзимизнинг кундалик ишимиз ва меҳнатимиз сифати ҳақида ҳам боряпти.

Мана, агросаноат комплексининг муҳим тармоғи—чорвачиликни олинг: тармоқдаги ҳамма ишлар сифати бугунги кун талаблари даражасидами! Бошқарув ишларини такомиллаштириш, кадрлар малакасини ошириш, илғор тажрибалар, фан-техника янгиликларини кенг жорий этиш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, чорва моллари наслини яхшилаш каби муҳим иш жараёнларида сифат ўзгаришлари борми! Пировардида, улар бизни маҳсулот сифатини оширишга, тежамкорликка эришиб, таннархни арзонлаштиришга олиб келяптими!

Бугун биз амалга ошираётган кундалик ҳар бир ишимизга ана шу талаблар нуқтаи назаридан баҳо беришимиз керак. Зеро, бу талаблар эндиликда мамлакатимиз халқ хўжалигининг ҳамма жабҳаларини ёппасига жадаллаштириш изига кўчиришни тақозо этаётган замон талабларидир.

Очиғини айтиш керак, сўнгги йилларда республикамизда муайян куч-ғайрат сарфланганига қарамай, фан-техника тараққиёти чорвачилик фермаларига ҳали тўла кириб келгани йўқ. Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида эътироф этилганидек, тармоқда «КОНКРЕТ ИШ ЎРНИГА КЎПИНЧА ТУРЛИ-ТУМАН ТАДБИРЛАР БИЛАН, КЎПДАН КЎП ҚАРОРЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИШ БИЛАН ШУҒУЛЛАНИЛМОҚДА». Кўпгина раҳбар ходимлар, мутахассислар гўшт, сут, жун ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш проблемаларини ҳануз экстенсив омиллар (сифат бир ёқда қолиб, миқдорга зўр бериш) эвазига ҳал қилишга уринмоқдалар. Ҳолбуки, давр эндиликда асосий диққат-эътиборни фақат чорва туёғини кўпайтиришга эмас, балки маҳсулот етиштиришнинг интенсив методларини қатъият билан жорий этишга қаратишни талаб қиляпти. Чунки зоти ва наслининг яхши-ёмонлигини ҳисобга олмай, ҳадеб чорва моллари туёғини кўпайтириш—янги-янги фермалар қуришга, комплекслар тиклашга, кўплаб куч-қувватлар жалб этишга, ортиқча харажатлар сарфлашга мажбур қилади. Эҳтимол, ем-хашак етиштириш жудаям яхши йўлга қўйилган айрим хўжаликлар, район ва областларда туёқ сонини ҳам кўпайтираверш давом этаверар, лекин асосий диққат-эътибор тармоқни сифат жиҳатдан интенсивлашга қаратилиши зарур.

Агар республикамизда гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазнини қўшимча 50 килограммга оширишга эришилса — давлатга ҳар бир мол вазни 415 килограммга етказиб топширилган бўларди. Бундай кўрсаткичларга эришаётган хўжаликлар бор. Фарғона, Тошкент, Наманган областлари хўжаликларида гўштга топширилаётган қорамолларнинг вазни 400 килограммга етмоқда. Сирдарё, Калинин, Оржоникидзе, Тошкент районларида эса ҳатто 420—430 килограммни ташкил этяпти.

Сут чорвачилигини ҳам интенсивлаш ва унга ёндашишни тубдан ўзгартириш пайти аллақачон келди. Жойларда селекция-наслчилик ишлари яхши йўлга қўйилмаётгани, янги технологиялар вақтида жорий этилмаётгани, молларни баланслаб боқиш имкониятлари кенг очилмаётгани сабабли республикамизда сут етиштиришнинг сифат ва миқдор кўрсаткичлари камайиб кетмоқда. Самарқанд, Сурхондарё, Қашқадарё, Бухоро, Навоий областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг бир қанча районлари ҳамда юзлаб колхоз, совхозларида гўшт, сут тайёрлаш планлари йил сайин бажарилмай келмоқда. Бу ҳақда Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида ва ундан олдинроқ область партия конференцияларида кескин фикрлар айтиб ўтилди.

«ҲОЗИР ЧОРВА ҚИШЛОВИ ДАВОМ ЭТМОҚДА, — деб таъкидланди Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида,—БУ МАВСУМ БИЗНИНГ ҲАММА НУҚСОНЛАРИМИЗНИ ОЧИҚ-ОЙДИН КЎРСАТИБ ТУРИБДИ. ҲАВОНИНГ ҲАРОРАТИ БИР ОЗ ПАСАЙИШИ БИЛАНОҚ СУТ СОҒИБ ОЛИШ ДАРРОВ КАМАЙИБ КЕТМОҚДА, УМУМАН ЧОРВА МАҲСУЛДОРЛИГИ ПАСАЙМОҚДА. БУ ЙИЛ КЎПРОҚ ЕМ-ХАШАК ҒАМЛАБ ОЛГАН КЎПГИНА ФЕРМАЛАР ҲОЗИРНИНГ ЎЗИДАЁҚ УНИ ИСРОФ ҚИЛИБ БЎЛДИЛАР. БУНИНГ САБАБИ ШУКИ, КЎП ЖОЙЛАРДА ОЗУҚА ЦЕХЛАРИ ИШЛАМАЯПТИ, ЧОРВА МОЛЛАРИНИ БОҚИШ РАЦИОНЛАРИГА РИОЯ ЭТИЛМАЯПТИ, МОЛХОНАЛАР ЯХШИ САҚЛАНМАЯПТИ». Қорақалпоғистон область партия конференциясида айтилган мана бу сўзларга ҳам қулоқ солинг: «Чорвачилик ниҳоятда тушкун ҳолатдадир. Юзлаб колхоз ва совхозлар давлатга чорва ва парранда, сут, тухум сотиш юзасидан ўтган йилги топшириқларини уддалай олмади».

Бу фактлар шуни кўрсатадики, республикамизда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, уларнинг сифатини ошириш ва юксак тежамга эришиш борасида олиб борилаётган ишлар бугунги кун талаблари даражасида эмас.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ташкилотлари, агросаноат бирлашмаларининг вазифаси тармоқ ривожини интенсив изларга кўчириш йўлида зарур чора-тадбирларни кўришдан иборатдир. Фермаларда, комплексларда ва яйловларда ишни шундай ташкил этиш керакки, токи, съездлар йили бошида олинган зарбдор одимлар мароми ўн иккинчи беш йилликнинг охирига қадар давом этсин. Чорвадорларимиз КПСС XXVII съездини меҳнатда янги зафарлар билан кутиб олсин.

ЖАДАЛЛАШТИРИШ — ЗАМОН ТАЛАБИ!

Чорва молларнинг камайиб кетишига йўл қўймаслик, унинг маҳсулдорлигини оширишни таъминлаш муҳимдир. Шу беш йилликда ем-хашак етиштиришдаги ҳамма ишларни жиддий равишда тузатиб олишимиз керак, подаларни тўлдириш, селекцияни яхшилашимиз керак. Аммо, энг муҳими — одамларга ғамхўр бўлишдир. Чорвадорларга, уларнинг меҳнати ва турмушига кун сайин эътибор бериш керак.

(Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XXI съезди материалларидан).

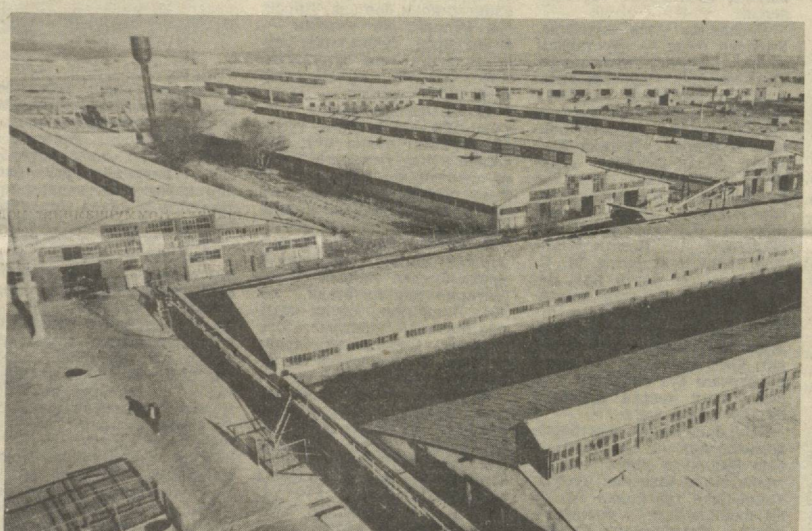

САМАРҚАНД. Каттақўрғон хўжаликлараро бўрдоқичилик саноат комплекси республикада энг йирик корхоналардан ҳисобланади. Комплекс коллективи ўтган йили давлатга планга қўшимча минг тонна гўшт етиштириб бердилар. Олинган соф фойда 34400 минг сўмни ташкил этди.

СУРАТЛАРДА: 1. Бўрдоқичилик саноат комплексининг умумий қўриниши. 2. Чорвачилик бригадаси бошлиқлари — Яздон Нурмуродов, Шариф Оролов ва бош зоотехник Тўйчи Санаевларни кўриб турибсиз.

Р. Ғафуров фотолари (ЎзТАГ).

— ● —

Хўжалик раҳбарлари минбари

МАҲСУЛДОРЛИК НАСЛДАН БОШЛАНАДИ

Чорвачиликни ривожлантириш борасида хўжалигимизда кўп йиллардан буён иш олиб борилмоқда. Сигирлар зотини яхшилаш, маҳсулдорлигини ошириш, озуқалар турини кўпайтириш, сифатини яхшилаш ва кадрлар малакасини ўстириш доимий диққат марказимизда турибди.

Наслчилик фермамизда 900 бош зотли сигирлар бор. Ўтган беш йилликда ўрта ҳисобда ҳар бош соғин сигирдан 4078 килограммдан сут соғиб олишга муваффақ бўлдик. Сут етиштириш олдинги беш йилликка нисбатан 7 процент ўсди. Натижада ўн биринчи беш йилликда 16404 ўрнига 17667 тонна сут етиштирилиб, план 107,7 процент адо этилди. Шунингдек, гўшт етиштириш беш йиллик плани 101 процент, тухум етиштириш эса 114 процент бажарилди.

Наслчилик фермамиз малакали мутахассислар билан таъминланган. Улар кўп йиллардан бери сигирлар наслини яхшилаб бориб, юқори маҳсулот олишга эришиш йўлида муттасил изланмоқдалар. Ҳайитгул Рустамова, Светлана Сорокина, Зинаида Насибулина каби донгдор соғувчиларимиз ўтган йил ўз боқимидаги ҳар бир зотли сигирдан ўрта ҳисобда 4600 килограммдан сут соғиб олишга муваффақ бўлдилар.

Совхозимиз мутахассислари ферма ходимлари билан ҳамкорликда яқин йиллар ичида ҳар бир сигирдан ўртача 4500 килограммдан сут соғиб олиш йўлида астойдил иш олиб бормоқдалар. Чунончи, наслчилик фермаси мутахассисларининг қарийб ўн беш йиллик изланишлари ажойиб самаралар бермоқда. Улар «Голиштин—фриз» зотли қора-ола сигирлар яратиш устида иш олиб боришди ва ҳозиргача 25 та шундай сермаҳсул сигир яратишга эришдилар, Бугунги кунда уларнинг ҳар биридан йилига 6-8 минг килограммгача сут соғиб олинаётир.

Мустаҳкам озуқа базаси яратмай туриб, жамоат чорвасини юксалтириш қийин. Биз наслчиликни ривожлантириш, кадрлар малакасини ошириш билан бирга озуқа базасини яратиш йўлида ҳам астойдил иш олиб боряпмиз. Ўтган йили хўжаликда ҳар гектар ердан ўртача 150 центнердан беда пичани тайёрланди. Илғор ем-хашак тайёрловчи бригадаларимизда бу кўрсаткич 200-280 центнергача етди. Бу йил эса совхоз бўйича бу рақамни 180-200 центнерга етказишни мўлжаллаб турибмиз.

Совхозимизда ем-хашакдан тежаб фойдаланиш борасида орттирилган тажриба ҳақида ҳам тўхталиб ўтайлик. Маълумки, ҳар қандай шароитда ҳам моллар олдига солинган хашак, озуқа ва пичандан нишхўрд чиқади. Жойларда у кўпинча оёқ ости бўлиб, ташлаб юборилади. Биз ундан қайта фойдаланиш йўлида витамин уни тайёрлашни йўлга қўйдик. Бу — биринчидан, катта меҳнат эвазига етиштирилган ем-хашакнинг исроф бўлиш ҳолларига барҳам беради. Иккинчидан, озуқа сероблигини таъминлаб, таннархини камайтиришга олиб келади.

Жамғарилаётган дағал хашакнинг тўйимли, ширали бўлишини таъминлаш борасидаги ҳаракатларимиз самараси ҳам чакки эмас. Жумладан беда пичанини соя-салқин жойларда қуритиш—унинг ширалилигини деярли икки баравар ошириши маълум бўлди. Ўтган йили совхозда 120 тонна, ёки ялпи ҳосилнинг деярли 60 проценти ана шу усулда қуритиб олинди. Натижада беда пичани исроф бўлиш ҳоллари камайди.

Биз жамоат чорваси озуқа базасини мустаҳкамлаш йўлида бундан буён ҳам мавжуд резерв ва имкониятлардан оқилона фойдаланишга ҳаракат қилаверамиз. Айни пайтда кўнглимизда кўпдан буён сақлаб келаётган орзуларимизни ҳам айтиб ўтайлик. Озуқа экинлари майдонларини кенгайтириш масаласига жиддий эътибор берилса, деган истагимиз бор. Чунки баъзи ўринларда, экинзорларни планлаштириш чоғида қандайдир сабаблар билан озуқа майдонлари ҳажми камайтириб юбориляпти. Шунингдек, чорвачиликда меҳнат жараёнларини механизациялаш борасида ҳам қатор амалий тадбирлар кўрилиши керак. Яширишнинг ҳожати йўқ, республикамизнинг барча чорвачилик хўжаликларида кўпгина ишлар ҳали қўл кучи зиммасида турибди. Тўғри, бизнинг совхозимизда бу соҳада анча яхши ишлар бор, лекин биз улар ҳамма чорвачилик фермаларига ёйилишини истардик. Шундагина умум ишимизда барака бўлади.

Биз бу йил «Тандем» соғиш агрегатини ишга тушириш ниятидамиз. Бу аппарат ишни икки сменада ташкил этиш, соғувчилар сонини икки баравар камайтириш имконини беради. Натижада меҳнат унумдорлиги ошиб, харажатлар камаяди.

Чорвадорларга бўлган талаб уларга бўлган ғамхўрлик билан уйғун олиб борилгандагина ишлаб чиқаришда кўзланган марраларга эришиш мумкин. Шу муносабат билан фурсатдан фойдаланиб, республика Давлат агросаноат комитети тармоқ идоралари раҳбарларига баъзи мулоҳазаларимизни баён этмоқчимиз. Биринчидан, чорвадорлар уй-жойи, маданий-маиший объектлар қурилиши учун етарли маблағ ажратилмаётир. Иккинчидан, зарбдор фронт ходимлари — соғувчилар, молбоқарлар ва мутахассислар учун ҳамон қулай, хушбичим иш кийимлари йўқ. Тегишли бошқарма ва бирлашмалар бизнинг бу истакларимизни инобатга олади, деган умиддамиз.

КПСС XXVII съезди шарафига бошланган мусобақада актив қатнашаётган чорвадорларимиз 1986 йилни қувончли меҳнат ғалабалари билан бошлашди. Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини илк ютуқлар билан кутиб олдилар. Январь ойи давомида ҳар куни ўртача 8 минг 200 килограммдан сут соғиб олинди. Бу — ўтган йилнинг шу даврига нисбатан (кунлик соғимга кўра) 1 тонна-ю 200 килограмм кўп сут, демакдир.

КПСС XXVII съезди очиладиган кунга қадар икки ойлик планимизни бажариш, жумладан 500 тонна сут, 60 тонна гўшт, 600 минг дона тухум етиштириш мажбуриятини олдик. Йил охирига қадар эса 3100 тонна сут, 465 тонна гўшт, 4 миллион дона тухум ишлаб чиқаришга сўз бердик.

М. КРАСИЛЬНИКОВ,
Сирдарё районидаги «Малик» совхози директори.

ХАЛҚ МУЛКИНИ АСРАШ—ҲАММАНИНГ БУРЧИ

ИСРОФГАРЧИЛИККА БАРҲАМ БЕРИЛСИН

Чорвачилик — агросаноат комплексининг муҳим звеноси, Озиқ-овқат программасининг зарбдор жабҳаси. Тармоқнинг ривожланишини жадаллаштириш ва рентабеллигини оширишда раҳбар кадрларнинг ўз масъулиятини чуқур ҳис этиши,ҳалоллиги, тежамкорлик режимига қатъий риоя қилиши муҳим аҳамиятга эгадир.

Районимиз маъмурий органлари кейинги даврда агросаноат бирлашмаси ходимлари билан ҳамкорликда фермаларда рейдлар ўтказишди. Ҳисоб-китобнинг ташкил этилиши, молия интизомига риоя қилиниши, техника ва асбоб-ускуналарнинг сақланиши, моддий ресурслардан фойдаланишнинг аҳволи кўздан кечирилди. Асосий эътибор Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларини изчиллик билан бажаришга, исрофгарчилик, хўжасизлик ва бошқа хил суиистеъмолларга қатъиян барҳам берилишига қаратилди.

Фактлар таҳлили шуни кўрсатадики, қаерда талабчанлик ва назорат бўшашса, баъзи нопок шахсларнинг қонунбузарлик ҳаракатлари илдиз отади, давлат ва халқ манфаатига зарар етказиш, ортиқча харажатлар ва талон-торожлик фактларига йўл очилади. Чорвачиликдаги иқтисодий зарарларнинг сабабини ҳам шундан излаш керак.

Мана бу рақамларга диққат қилинг. Район хўжаликларида 1984 йилда 706 бош қорамол сўйилиб, 119 минг сўм, 1985 йилда 632 бош қорамол сўйилишидан 74 минг сўм, икки йил ичида моллар нобуд бўлишидан 27,4 минг сўм зарар кўрилди. Ёш, ориқ молларни гўшт учун сўйиш, бозордан мол сотиб олиш, ортиқча харажатлар чорвачилик рентабеллигининг пасайишига сабаб бўлаётир.

Текширувлар вақтида аниқланган нуқсонлар ва суиистеъмоллар учун айбдор бўлган шахсларга нисбатан тегишли чоралар кўрилди. 19 киши моддий жавобгарликка тортилди, қонунбузарлар ҳамёнидан 20 минг сўм ундириб олинди. 44,8 минг сўм миқдоридаги моддий зарар халқ суди орқали ундириладиган бўлди. Тўққиз ходимга нисбатан интизомий жазо чораси қўлланилди.

«Гурлан» чорвачилик совхозида тармоқдан кўрилган зарар миқдори 43,4 минг сўмга етганлиги, ҳисоб-китоб издан чиққанлиги аниқланди. Хўжасизликка йўл қўйганлиги учун совхоз директори З. Ҳасанов ва бошқа масъул ходимлар ишдан олинди, уларнинг устидан жиноий иш қўзғатилди. Алишер Навоий номли, Киров номли ва «Қорақалпоғистон» колхозларида ҳам хўжалик юритиш, маблағлар ва материалларни сарфлашда қонун талабларидан чекиниш ҳоллари юз берганлиги маълум бўлди, жавобгар шахсларга нисбатан қилмишларига яраша чора кўрилди.

Ўтказилган рейдлар ва текширишлар натижаси халқ депутатлари район Совети ижроия комитети мажлисида, агросаноат бирлашмаси кенгашида муҳокама қилиниб, конкрет тадбирлар белгиланди. Хўжаликларнинг ҳисобчи ходимлари ва мутахассислари билан семинар-кенгаш ўтказилиб, молия интизоми ва қонунчиликка оид докладлар тингланди. Бу тадбирлар чорвачилик ходимларининг топширилган иш учун масъулиятини ошириш, тартиб-интизомни мустаҳкамлаш борасида муҳим роль ўйнайди. Биз текшириш билан бирга кишилар ўртасида тарбиявий иш олиб боришга, мавжуд нуқсонларнинг амалда тугатилишини таъминлашга ҳам жиддий эътибор бераётирмиз.

Халқимизда «тома-тома кўл бўлур» деган мақол бор. Тийинлардан сўмлар, граммлардан тонналар ҳосил бўлади. Барча соҳада, шу жумладан чорвачиликда ҳам тежамкорлик учун курашиш, исрофгарчилик ва моддий зарарларга батамом чек қўйиш — давр талаби, виждоний бурчимиздир.

А. СОБИРОВ,
Гурлан район прокурори.

Чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш Озиқ-овқат программасининг таркибий қисмларидан биридир. Бу ҳар бир хўжаликда қўй-эчкилар, қорамоллар, паррандалар бош сонини мунтазам ошириб боришни, уларнинг зотини яхшилашни талаб қилади.

ЧЎПОН СЎЗ СЎРАЙДИ

ЯЙЛОВ ТАШВИШЛАРИ

Совхозимизда 49 минг бош қўй, 1000 бошдан зиёд қорамол бор. Улар ҳисобига ўтган йили 366 тонна гўшт, 52,7 тонна жун, 8 минг 335 дона қоракўл тери етиштирилди.

Отарларимизнинг аксарияти хўжалик марказидан 200—250 километр олисда. Улар асосан Қизилқумнинг Бойтемир, Олтой, Нурали сингари чўл яйловларида боқилади. Шу кунларда 64 чўпон ўз оиласи билан ана шу яйловларда минглаб чорва молларини қишдан соғлом, беталофат олиб чиқиш учун ғайрат-шижоат билан ишламоқдалар. Оллоберган Бекбергенов, Узоқбой Иркагелдиев, Шарипбой Қўлдасбоев, Олимжон Сирожиддинов, Жумабика Абдиева сингари чўпонларнинг ҳар бири 682—745 бошдан қўй боқиб, ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳар юз бош қўйдан камида 110—120 тадан дуркун қўзилар олишга бел боғлашган.

Оиламиз билан 674 бош қўйни парваришга олганмиз. Шундан 520 боши совлиқ қўйлар бўлиб, уларнинг ҳар юз бошидан 120 тадан қўзи олишни кўзлаб турибмиз. Шунингдек, ҳар йилгидан мўл ва сифатли жун олишни ҳам мўлжаллаяпмиз.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумига қадар совхозимиз чорвачилигида қатор хато ва камчиликларга йўл қўйилгани сир эмас. Бу тармоқ тўғрисида Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида кескин фикрлар бўлгани ва ношуд раҳбарлар қаттиқ танқид қилингани барчага маълум. Бугунги кунда шу иллатларни таг-томири билан йўқотиш учун кураш очганмиз. Совхозимиз маъмурияти, партия ташкилоти хўжалик юритишнинг янги усул ва услубларига амал қилиб, тармоқни интенсив ривожлантириш, илгари йўл қўйилган хато ва камчиликларни тузатиш чораларини кўрмоқдалар.

Лекин хўжаликда чорвачилик билан боғлиқ ва тезда тугатилиши лозим бўлган бир қанча муаммолар ҳануз борки, уларни бугун айтиб ўтмасликнинг иложи йўқ. Масалан, кейинги йилларда тармоқда, айниқса, қоракўлчиликда сон кетидан қувиб, сифатига эътибор берилмади. Бунинг устига сарф-харажатлар кўпайиб кетди. Маҳсулот таннархи ошди. Ўтган йили ҳам гўштга топширилган қўйларнинг сифат кўрсаткичи паст бўлди. Натижада, бир центнер қўй гўшти 150 сўм ўрнига 125—130 сўмга сотилди. Мана шунинг ўзиданоқ совхоз 90 минг сўм зарар кўрди.

Қоракўлчилик совхозларига бевосита раҳбарлик қилаётган бирлашмалар, бошқармалар, трестлар ва уларнинг раҳбарлари яйловларда кам бўладилар. Улар кўпроқ телеграммалар жўнатиш, маълумотлар тўплаш, қуруқ ваъдалар беришдан нарига ўтмаяптилар. Ваҳолонки, бизнинг уларга айтадиган гап-сўзларимиз, талаб ва таклифларимиз кўп. Масалан, совхозимизда турар жой, маданий-маиший бинолар қурилиши кўп йиллардан буён ўлда-жўлда ётибди. Ободонлаштириш ишлари билан дуруст шуғулланилмаётир. Яйловларда чўпонларнинг яшаш шароитлари ҳамон эскилигича қолмоқда. Айниқса, Қизилқум шароитида замонавий, типовой фермалар қуриш ҳеч кимни қизиқтирмаяпти. Фермалар марказлаштирилгани йўқ. Қўйлар учун қўралар, бостирмалар қурилиши кўнгилдагидек эмас. Фермалар ва отарларга олиб борадиган йўлларнинг аҳволи ачинарли. Посёлкалар қад кўтармаяпти. Яйлов қўйнида болалар боғчалари, ҳаммом, маиший хизмат уйлари ҳали-ҳали орзу қилинганича қоляпти. Хўжалигимизда 400 ўринли клуб, 320 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси қурилиши чўзилиб ётибди. Шунингдек, отарларимизда чўпон кадрлар етишмайди.

Ем-хашак тайёрлашдаги қийинчиликларни айтмайсизми? Деҳқончиликдаги тартибсизликларни, техника-таъминотидаги хўжасизликлар ҳануз тугатилмаяпти. «Приаралводстрой» трестига қарашли Қозоқдарё механизациялашган кўчма колоннаси коллективи 300 гектар ерни комплекс ўзлаштириб, совхозимизга топшириши лозим эди. Ҳолбуки, бу иш 1979 йилдан буён пайсалга солинмоқда.

Буларнинг ҳаммаси совхозда план ва мажбуриятларнинг бажарилишига салбий таъсир кўрсатмоқда. Ўтган йили сенаж бостириш топшириғи бажарилмади. 1100 тонна ўрнига 40 тонна витаминли ўт уни тайёрланди, холос. Қоракўл тери топшириш плани 64 процент атрофида қолиб кетди.

Мавжуд нуқсон ва камчиликлар барҳам топиб, ечимини кутиб ётган муаммолар ижобий ҳал қилинмас экан, Қизилқум яйловларида чорва туёғини кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш ҳақида гап бўлиши мумкин эмас. Биз бу борада Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг тегишли бош бошқармалари ёрдамларига муҳтожмиз.

Қаршига КЕНЖАБОЕВ,
ҚҚАССР, Тахтакўпир районидаги Димитров номли қоракўлчилик совхозининг бош чўпони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ПЕШҚАДАМ СОҒУВЧИ

Қаҳрамон она, республикада хизмат кўрсатган чорвадор Шолмон Хўжаева чорак асрдан буён Хива районидаги Беруний номли колхоз фермасида сут соғувчи. У ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида ҳар бош сигирдан 4000 килограммдан сут соғиб олди. «Оқ чашма»га муносиб ҳисса қўшди. Съездлар йилида ҳам қарамоғидаги 16 бош сигирнинг ҳар биридан 4500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилди. Айни кунларда у турмуш ўртоғи Т. Аминов ва фарзандлари — Баҳодир, Улуғбек, Ойбек, Зулхумор, Солия, келини Азизалар билан фермада чорва маҳсулдорлигини ошириш учун астойдил меҳнат қилмоқда.

Б. ЖУМАНИЁЗОВ.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

СЪЕЗДОЛДИ ҲУЖЖАТЛАРИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

ИЛМИЙ ЕЧИМЛАР ПУХТА БЎЛСИН!

МУҲИМ МУАММО

ОРОЛНИНГ МУШКУЛ ТАҚДИРИ

Бундан бор-йўғи ўн йил муқаддам биз Мўйноқнинг чоғроқ кўчаларига кўрфазнинг илиқ тўлқинлари шовуллаб урилишини кузатардик. Маҳаллий балиқ-консерва комбинати тўла куч билан ишларди. Эндиликда эса денгиз балиқчилар шаҳарчасидан ўттиз километрдан кўпроқ нарига силжиган.

Олдинги йили май ойида ўтказилган Бутуниттифоқ координация кенгашида «Орол денгизининг қуриб кичрайиши, Амударё ва Сирдарё дельталарининг шўрланиши, сув ифлосланишининг кўпайиши регион экологиясида танг аҳволни вужудга келтирди», деб таъкидланди. Бу кенгашда мамлакатдаги қирқдан зиёд илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтларининг вакиллари иштирок этишди. Танг ҳол ҳали барча умид чиппакка чиқди дегани эмас! Айрим олимлар ва хўжалик ходимлари эса Оролни қутқариб қолиш мумкин эмас, деган фикрга қаттиқ ёпишиб олдилар. Биз бундай хулоса ишга ҳеч қандай фойда бермайди, у ўзининг ношудлиги билан хафсалани совутибгина қолмай, айни пайтда Орол денгизи проблемалари билан яқиндан шуғулланиши керак бўлган идораларнинг фаолият кўрсатмасликлари учун замин ҳам тайёрлайди, деб ҳисоблаймиз. Сибирь учун Байкал қанчалик муҳим бўлса, Орол денгизи ҳам Ўрта Осиё регионини учун шунчалик муҳимдир.

СССР Фан-техника давлат комитети ҳузуридаги атроф муҳит ва табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш проблемалари бўйича идоралараро кенгаш 1975 йилдаёқ Орол денгизи сатҳининг ўзгариши унга туташ районлар экологияси ва экономикасини ўзгартиришга таъсирини баҳолаш учун комиссия тузган эди. Беш йиллик тадқиқотлар материаллари «Орол денгизи сув режимини тартибга солиш ҳамда Амударё ва Сирдарё дельталарининг қуриб қолишининг ва шўрланишининг олдини олиш бўйича комплекс тадбирлар» мавзуида техника-иқтисодий доклад тайёрлаш учун СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига юборилган эди. 1982 йил бошларида «Союзгипроводхоз» СССР Фан-техника давлат комитетига тавсияларнинг тугалланган вариантини тақдим қилди. Уларда Оролга коллектор-зовур сувларини ташлаш, Амударёда сув тақсимлагич-омбор ва гидроиншоотлар қуриш кўзда тутилган эди. Бу масала Иттифоқ ва республика кўламида бир неча марта муҳокама қилинди. Бироқ янги суғориш системаларини тезроқ ишга туширишни ундан кўра муҳимроқ ҳисоблашди. Ваҳолонки, янги суғориш системаларининг бир зонада вужудга келтирилиши бошқа зонада кўплаб массивларни қўлдан бой беришга олиб келарди. Ниҳоят 1984 йил ўрталарида СССР Давлат план комитетининг тўғридан тўғри кўрсатмасига мувофиқ СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Орол денгизи сув режимини тартибга солишга оид тадбирларни тасдиқлади. Аммо мана янги, ўн иккинчи беш йиллик бошланди ҳамки, масала очиқлигича қолмоқда.

Шуни айтиш керакки, маҳаллий ташаббуслар бир неча марта маҳкамачилик тўсиқларига дуч келди. Ўтган йил майида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиалининг бир гуруҳ олимлари СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги раҳбарларига дельталарга сув чиқариш билан боғлиқ бир қатор сув хўжалиги объектлари бўйича лойиҳалаш-қидириш ишларини жадаллаштиришни илтимос қилиб мурожаат этганди. Бизнинг фикримизча, бу программа аниқ-равшан ва анча реал эди. Аммо бизга Орол масаласи жуда узоқ истиқболдаги масала деб айтишди.

Биз ўшанда хаёлий лойиҳалар тўғрисида фикр юритмаган эдик. Гап шундаки, ҳозир Қорақалпоғистон АССР территориясидан ҳар йили денгиз томон (лекин денгиз эмас!) бир ярим кубкилометр коллектор-зовур сувлари оқиб кетмоқда. Бундан ташқари Тахиатош гидроузелидан қуйироққа тартибга солинмаган дарё оқими — санитария маъносидаги ташлама сув йиғилиб қолмоқда. Бу — сўнгги уч йил ичида ўн уч кубкилометрдан кўпроқ сув йўқотилди, демакдир. Гидротехник иншоотлар йўқлиги сабабли жуда улкан ҳажмдаги сувлардан халқ хўжалиги мақсадларида фойдаланилмаяпти.

Биз юқорида эслатиб ўтганимиздек, Оролнинг соҳил бўйи қисми сувдан ўттиз километрга маҳрум бўлганини ҳисобга олсак, коллектор-зовур ва дарё оқимлари денгизга етмай денгизнинг қуриб қолган паст қисмида шўр кўлни вужудга келтирмоқда. Агар оқим керакли тармоққа буриб юборилганда эди, дельтадаги қанчадан-қанча ерларга сув чиқариш мумкинлигини ҳисоблаб чиқиш қийин эмас.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси маълумотларига кўра Амударё дельтасида камида 360 минг гектар ерни ўзлаштириш, бу билан ҳар йили неча юз миллион сўмлик маҳсулот етиштириш мумкин. Ўрта Осиё ирригация илмий-тадқиқот институти кўп йиллик тадқиқотлар негизида дельтадаги асосий инженерлик тадбирларини асослаб берди. Бу энг аввало, беш кубкилометр чамаси зовур сувларини оқизиш, тақсимлагич иншоотлари бўлган 800 миллион кубметрга мўлжалланган «Междуречье» сув тақсимлагич-омборни қуришни кўзда тутади. «Союзгипроводхоз» таклиф қилган Порлатов гидроузели ўрнига САНИИРИ Амударёда сифон системасидаги автомат ташламали пастқам муваққат сув тўсқичларни қуришни таклиф қилди. Улар сувни дарёдан олиб, дельтанинг муайян қисмларига автомат тарзда ташлайдики, уларни бунёд этиш гидроузел қуришдан бир неча марта арзонга тушади.

Орол денгизининг қуриб бораётган қисмидан оқиб келаётган тузли чиқиндилардан маданийлаштирилган экинзорларни муҳофаза қилиш мақсадида 225 километр узунликда польдер системаси таклиф этилди. Коллектор-зовур сувлари билан тўлдирилган бу системадан балиқчилик учун фойдаланилади. Кўрфаз суғориши негизида шунингдек, юксак унумли яйловлар бунёд этиш ҳам кўзда тутилмоқда. Қорақалпоғистон тажрибасидан келиб чиқиб, шуни айтиш мумкинки. дельталарга сув чиқарилган даврда қорамол ва отлар бутун йил бўйи табиий ўтлар билан боқилган. Ўшанда бир центнер гўштнинг таннархи 70—80 сўмдан ошмаган эди. Кўрфаз суғоришида бир гектар учун бор-йўғи ўн кубометр сув керак, холос.

Амударё ҳавзасида, айниқса, унинг қуйи оқимидаги сув-туз режимининг ёмонлашиши, бизнинг фикримизча коллектор-зовур сувларини дарёнинг ўрта оқимига ташлашни ман этишни ва иккала қирғоқда коллекторлар қуришни талаб этяпти. Бу коллекторлар Қорақалпоғистон, Қарши, Бухоро, Чоржўй воҳаларидан оқиб келаётган барча сувларни ушлаб қолади ва уларнинг ҳаммасини Орол денгизи томонга оқизади.

Масалага тор маҳкамачилик манфаатлари юзасидан эмас, давлат манфаатлари юзасидан ёндашиш керак. Очиғини айтсак, баъзан Туркманистон районлари ўзлари учун кўпроқ сув олишга интиладилар, аммо ҳамма вақт ҳам ундан омилкорлик билан фойдаланяптилар, деб бўлмайди. Ўзбекистоннинг бир қатор областларида ҳам шундай манзарани учратиш мумкин. Денгизни сақлаб қолишдан манфаатдорлик умумий бўлиши, у ҳақда ғамхўрлик қилиш эса конкрет ва таъсирчан бўлиши лозим. Устюрт, Қорақум ва Қизилқум саҳролари туташган жойда яна тўртинчи — Орол саҳроси вужудга келишига йўл қўймаслик зарур.

Биз таклиф қилган тадбирлар техника-иқтисодий докладда муайян даражада ўз ифодасини топган. Бу таклифлар Орол бўйи экологик системасини муҳофаза қилиш ҳамда Амударё дельтасидаги халқ хўжалиги учун катта аҳамиятга эга. СССР Давлат план комитети билан СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги мазкур ҳужжатни тасдиқлашни ортиқча чўзиб юбормайди ва уни Оролни қутқариб қолиш билан боғлиқ биринчи навбатдаги объектларни қуришга тезроқ киришиш учун лойиҳалаш-қидирув ишлари программасига киритади, деб умид қиламиз. Асосий йўналишлар лойиҳасида: «Табиатни муҳофаза қилиш тадбирларининг самарадорлиги оширилсин... Мамлакатнинг сув ресурсларини муҳофаза қилиш изчил яхшиланиб борилсин», — деб таъкидланган. Ҳа, аниқ ва равшан айтилган. Лойиҳанинг ўн биринчи бўлими **«Амударё, Сирдарё сувларининг тозалигини сақлаш ва Оролбўйи экологик системасини муҳофаза қилиш бўйича комплекс тадбирлар амалга оширилсин»**, деб конкретлаштирилса, бўлмасмикин?

С. КАМОЛОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали президиумининг раиси.

А. ЮРИЦ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор.

(«Сельская жизнь», 1986 йил 5 февраль).

КОММУНИСТЛАР ТАКЛИФ ҚИЛАДИЛАР

Партия сафининг софлигини сақлаш ҳар бир коммунистнинг муқаддас бурчидир. Шунинг учун ҳам ўз касбдошига партия сафига кириш учун рекомендация бераётган коммунистдан ғоят талабчанлик ва принципиаллик билан иш юритиш талаб этилади. Бу борада коммунистларнинг масъулиятини янада ошириш лозим деб ўйлайман ва таклиф этилаётган ўзгартиришлар билан партия Устави лойиҳасининг биринчи бўлим 4-моддасидаги «Партияга қабул қилиш масаласи муҳокама қилинаётганда рекомендация берувчиларнинг ҳозир бўлиши шарт эмас» жумласидаги «шарт эмас» сўзини «шарт» деб тузатилишини таклиф қиламан.

И. ХОЛБОЕВ,
Фарғона область Олтиариқ райони.

* * *

Таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави лойиҳасининг биринчи бўлим 2-моддасининг «К» пунктидаги «Кадрларни танлаш ва тарбиялашнинг ленинча принциплари бузилган ҳамма ҳолларда муросасиз бўлиш» сўзларидан сўнг **«Кадрларнинг иш ўрни аттестациядан ўтказилгач, партия йиғилиши муҳокамасига қўйиш ва тасдиқлаш»** жумласини киритишни таклиф этаман.

Ҳ. МАРҲОЕВ,
Жиззах область, Баҳмал райони.

* * *

Фан-техника тараққиётини жадал ривожлантириш мамлакатимизни иқтисодий ва социал жиҳатдан тобора ўстириб боришнинг муҳим омилидир. Шу билан бирга бу соҳадаги илмий ечимлар ва умуман, илм-фанни юксалтириш ҳам катта аҳамиятга эга. Шуни ҳисобга олган ҳолда, КПССнинг янги таҳрирдаги Программасининг иккинчи қисм, биринчи бўлимининг «Коммунизмнинг моддий-техника базаси» деб бошланган абзацидаги «қўлланиш» сўзидан сўнг **«илм-фан ривожи ва тараққиёти»** сўзларини киритишни таклиф қиламан.

И. ДИЛМУРОДОВ,
Тошкент шаҳри.

Мирзакалон ИСМОИЛИЙ

Ўзбек совет адабиёти оғир жудоликка учради. Республиканинг кекса ёзувчиларидан бири, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Мирзакалон Исмоилий узоқ давом этган касалликдан сўнг 78 ёшида вафот этди.

Мирзакалон Исмоилий 1908 йилда Ўш шаҳрида туғилган. Болалар уйида тарбияланди, маориф институти (ИНПРОС)ни ва В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университети шарқ факультетини тамомлади. У ишчилар факультетида муаллимлик қилди, Тошкент киностудиясида, «Қизил Ўзбекистон» газетаси редакциясида, Давлат нашриётида ва Ўзбекистон Ёзувчилар союзи аппаратида ишлади.

Улуғ Ватан уруши йилларида Мирзакалон Исмоилий фронт мухбири эди. Унинг Сталинград мудофааси, Польшанинг озод қилиниши, Берлин учун олиб борилган жанглар тўғрисидаги эҳтиросли репортажлари ва мақолалари армиянинг фронт газеталарида, республика газеталарида босиб чиқарилди, Бутуниттифоқ радиоси орқали эшиттириб турилди.

Мирзакалон Исмоилийнинг адабий фаолияти 1927 йилдан бошланди. Унинг дастлабки асарлариёқ — «8 март — хотин-қизлар озодлиги куни», «Кенг уфқлар» пьесалари, фронт ҳикоялари тўплами республика адабий ҳаётида сезиларли воқеа бўлиб қолган эди. «Фарғона тонг отгунча» трилогиясида, «Бизнинг роман», «Инсон ҳусни», «Одамийлик қиссаси» китобларида ва бошқа асарларда ёзувчининг истеъдоди ёрқин ва серқирра намоён бўлди. У ана шу асарларида республиканинг революцион тарихини, социалистик жамиятнинг юксак маънавий принципларини, халқнинг жанговар ва меҳнат жасоратини чуқур, партиявий, синфий позициялардa туриб яққол кўрсатиб берган.

Эътиқодли интернационалист Мирзакалон Исмоилий рус, совет ва чет эл адабиёти дурдоналарини пропаганда қилишга катта ҳисса қўшди. У икки юздан кўпроқ китобни таржима қилди. М. Лермонтов, Л. Толстой, А. Чехов, М. Горький, Н. Погодин, Н. Островский, М. Шолохов, Э. Войнич, Жюль Верн каби ва бошқа атоқли ёзувчиларнинг асарлари унинг таржимонлик истеъдоди ва ниҳоятда меҳнатсеварлиги туфайли ўзбек китобхонларининг мулки бўлиб қолди.

У кексалигига қарамай, ёзувчилар ташкилотининг жамоат ҳаётида фаол қатнашди, ҳарбий ватанпарварлик ишига, ёш таржимонларни тарбиялашга кўп вақтини сарфлади.

Партия ва ҳукумат Мирзакалон Исмоилийнинг жанговар жасоратларини, ўзбек совет адабиётини ривожлантиришга қўшган ҳиссасини юксак баҳоладилар. У II даража Ватан уруши, Қизил Юлдуз орденлари, кўпгина медаллар билан мукофотланган, унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби» фахрий унвони берилган.

Ажойиб ёзувчи, қалби дарё ва юксак гражданлик бурчига содиқ инсон Мирзакалон Исмоилийнинг порлоқ хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

И. Б. Усмонхўжаев, Р. Ҳ. Абдуллаева, С. У. Султонова, Д. Т.Мадикаримова, А. В. Гончарова, Ў. Р. Умарбеков, Е. Е. Березиков, Зулфия, Т. Қ. Қаипбергенов, Л. П. Қаюмов, Мирмуҳсин, А. Мухтор, А. Орипов, Уйғун, А. Удалов, О. Ёқубов, К. Яшин, Р. Файзий.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

ТЕКШИРИШ ЎТКАЗИЛДИ

Қўшработ район партия комитети «Самаркандсовхозводстрой»нинг Қўшработ районидаги механизациялашган кўчма колоннаси ишида рўй бераётган камчиликлар тўғрисида ёзилган ариза юзасидан текшириш ўтказди. Аризада келтирилган фактларнинг баъзилари тасдиқланди. Кўчма колоннада ишларни ўз ҳолига ташлаб қўйганлиги, объектлардаги ишларни назорат қилиб бормаганлиги учун меҳнатни планлаштириш бўлими инженери У. Беккулов, катта экономист Н. Йўлдошев, меҳнат ва давлат интизомини бузганликлари учун меҳнатни планлаштириш бўлими катта инженери Т. Азимов ва прораб Х. Қодировлар ишдан бўшатилган. Механизациялашган кўчма колонна бошлиғи Б. Ирисов сув иншоотларини қуриш бўйича мутахассис бўлмаганлиги сабабли бошқа ишга ўтказилди.

«Меҳнат зафарларимиз — КПСС XXVII съездига!» шиори остида социалистик мусобақани кун сайин қизитиб бораётган Нукус кигиз-ўтов комбинати ишчилари янги йилнинг дастлабки ойини қувончли натижалар билан якунламоқдалар. Комбинат меҳнат аҳли коммунистлар олий анжумани очиладиган кунгача уч ойлик топшириқни бажаришга азму қарор қилган. Шунинг учун ҳам ҳар бир ишчи ва хизматчи резерв, имкониятлардан унумли фойдаланиб, кунлик нормани муттасил ошириб адо этяпти.

Ўтган йили бу ерда планга қўшимча 160 минг сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилди. Съездлар йилида 6.600 минг сўмлик кигиз-ўтов ишлаб чиқариш мўлжалланган. Бу — йиллик пландагидан 190 минг сўмлик кўпдир.

Корхонада ишлаб чиқарилаётган, кўркам, ранго-ранг ва пишиқ маҳсулотлар Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистон, РСФСР ва бошқа жойларда катта қизиқиш билан қабул қилинмоқда.

СУРАТДА: съездолди мусобақасида пешқадамлик қилаётган илғор бригада бошлиғи, ёшлар мураббийси Пошша Матназарова.

М. Еleусинов фотоси (ЎзТАГ).

«Космос—1730» парвозда

1986 йил 4 февраль куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши—«Космос—1730» учирилди.

Йўлдош ичига ўрнатилган аппаратлар космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжалланган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотни ишлаб чиқмоқда.

ПАРТИЯ НИМАГА ЭРИШМОҚЧИ?

К. Маркс ва Ф. Энгельснинг «Коммунистик партия манифести» асарида бутун дунё кўз ўнгида биринчи марта коммунистлар бизнинг мақсадимиз кишининг киши томонидан эксплуатация қилинишини тугатиш синфсиз коммунистик жамият қуришдир, деб очиқ-ойдин баён қилдилар. Революцион эҳтиросни ҳамда мазлумларга нафратни мислсиз чуқур илмий таҳлил билан бирга мужассамлаштирган бу абадий барҳаёт ҳужжат ўз программаларини ишлаб чиқишда ишчилар синфи революцион партиялари учун намуна бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Ҳозирги вақтда мамлакатимиз коммунистлари, барча меҳнаткашларининг кенг муҳокамасига қўйилган КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси марксизм-ленинизмнинг мустаҳкам заминига, мамлакатимиз ички ва халқаро мавқеини реалистик таҳлил этиш асосига қурилган. Унда партиямиз, давлатимиз, бутун халқимиз фаолияти стратегик йўналишларининг кенгайтирилган характеристикаси ифодалаб берилган.

I.

ПАРТИЯ ПРОГРАММАСИНИ коммунистлар стратегик, бинобарин, узоқ муддатли амалий ҳаракат программаси деб биладилар. Бизнинг партиямиз ўзининг саксон йилдан кўпроқ фаолиятида атиги учта программа қабул қилганлиги тасодифий эмас.

1903 йилда РСДРПнинг II съездида қабул қилинган биринчи Программани бажара бориб, большевистик партия Россия ишчилар синфи, деҳқонлари, барча меҳнаткашларини буржуа-помешчиклар тузумини ағдариб ташлаш учун курашга қўзғотди. Эксплуатацияга, социал ва миллий зулмга қарши бу кураш меҳнаткаш халқнинг тарихда биринчи тўла ғалабаси билан тугади. Янги дунёни қуриш бошланди.

1919 йилда VIII съездда иккинчи Программани қабул қилиб, ленинчи партия социализм қуриш вазифасини илгари сурди. Ленинчи партия раҳбарлигида совет халқи мисли кўрилмаган қисқа тарихий давр ичида социалистик индустрлаштиришни ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришни, маданий революцияни амалга оширди, миллий масаланинг адолатли ҳал этилиши таъминланди. Бизнинг мамлакатимизда янги социалистик жамият реал бўлиб қолди.

КПСС XXII съезди партиянинг учинчи Программасини қабул қилган пайтдан буён қарийб чорак аср ўтди. Унда жамиятимизнинг асосий сиёсий, социал-иқтисодий ва маънавий ғалабалари акс эттирилди, коммунистик қурилиш йўллари белгилаб берилди. Белгиланган вазифаларни бажара бориб, совет халқи ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида катта ютуқларга эришди. Мамлакатимиз ривожланган социализм босқичини очиб берган янги тарихий марраларга чиқди. Кун тартибида социалистик жамиятни ҳар томонлама такомиллаштириш, унинг афзалликлари ва имкониятларидан янада тўлароқ ва самаралироқ фойдаланиш вазифаси келиб чиқди. Бу эса мамлакатда юз берган ўзгаришларни чуқур таҳлил этиб чиқишни ҳам, жорий ва узоқ муддатли мақсадларни, уларга эришиш йўлларини, партиянинг ташкилотчилик, социал-иқтисодий ва идеологик фаолиятига янгича қарашни аниқлаб олишни ҳам тақозо этарди.

Сўнгги чорак аср ичида жаҳон майдонида ҳам кўпгина янги, принципиал жиҳатдан муҳим ҳодисалар ва жараёнлар юз берди. Бу ўзгаришларнинг маъносини ҳам тушуниб етиш лозим эди. Хуллас, ҳаётнинг узлуксиз ривожланиб бориши партиянинг учинчи Программасига тузатишлар ва қўшимчалар киритиш, унинг янги таҳририни ишлаб чиқиш заруратини келтириб чиқарди.

Бугунги кунда партия ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг, жамоатчилик кенг қатламларининг актив иштирокида КПСС Марказий Комитети комиссияси томонидан тайёрланган совет коммунистларининг бу асосий назарий ва сиёсий ҳужжати билан танишар эканмиз, у, аввало, КПСС принципиал йўл-йўриқларининг давомийлигига асосланганлигини кўриб турибмиз. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил октябрь Пленумида ўртоқ М. С. Горбачев таъкидлаганидек, партия ўзининг назарий хулосалари ва сиёсий баҳоларига лозим даражада муносабатда бўлмаганида жаҳон коммунистик ҳаракатида шунчалик катта обрўга ва совет халқининг шунчалик катта ишончига сазовор бўлолмасди. Партия учинчи Программаси асосий мазмунининг тўғрилигини ҳаётнинг ўзи, практиканинг ўзи тасдиқлаб турибди.

Шу билан бирга, марксизм-ленинизм — бу доимий ривожланиб борувчи таълимотдир. Ундаги давомийлик тажриба ҳосил қила бориш, ҳаётда юз бераётган ўзгаришларни ҳисобга олиш асосидаги новаторликдан, ижодий изланишдан ажралмасдир. Шунинг учун ҳам Программанинг янги таҳрири лойиҳасида давр синовидан ўтмаган қоидалар танқидий қайта кўриб чиқилди. Жумладан, лойиҳа коммунизмга ўтиш йўллари ва муддатлари ҳақида илгариги бирмунча енгиллаштирилган тасаввурлардан холис бўлди. Лойиҳада ортиқча деталлаштиришлар, ҳеч қандай асосга эга бўлмаган фантазиялар йўқ.

Бу — ленинча анъаналар асосида тайёрланган Программадир. Мана буни бир эслаб қўяйлик: РКП(б) нинг VII съездида партия Программаси ҳақидаги резолюцияга Бухариннинг социалистик жамиятни кенг кўринишда характерлаш тўғрисидаги таклифига қарши чиқиб, В. И. Ленин бундай деган эди: «тугалланган социализмнинг қанақа бўлишини... биз билмаймиз... социализмни қуришга керак бўлган ғиштлар ҳали қўйилгани йўқ... Бошқа ҳеч нарса айта олмаймиз, бинобарин мумкин қадар эҳтиёт бўлиш ва аниқроқ сўзлаш керак. Программамизнинг жозиба кучи мана шунда, худди мана шундадир. Агар биз қўлимиздан келмайдиган нарсага заррача бўлса ҳам даъво қилсак, бу Программамизнинг кучини заифлаштиради. Бизнинг Программамизни, бу фақат фантазия бўлса керак, деб гумон қиладилар. Программа бизнинг қила бошлаган ишларимизнинг ва бундан кейин қилмоқчи бўлган ишларимизнинг таърифидир» (ТАТ, 36-том, 75-бет).

КПССнинг ҳозирги таҳрирдаги учинчи Программаси характери жиҳатидан ҳам, тузилиши жиҳатидан ҳам ленинча талабларга жавоб беради, партия нимага эришмоқчи ва нима учун курашаётганлигига аниқ ва равшан жавоб беради. **Бу мамлакатни социал-иқтисодий жиҳатдан ривожлантиришни жадаллаштириш негизида совет жамиятини коммунизм томон янада олға томон олиб бориш, социализмни планли равишда ва ҳар томонлама такомиллаштириш программасидир. Бу тинчлик ва социал тараққиёт программасидир.**

II.

ПАРТИЯМИЗ тўплаган тажриба, мамлакатимизнинг ички ҳаётида ва жаҳон майдонида юз берган ўзгаришларнинг моҳиятини тушуниб етиш бугунги кунда коммунистик истиқболни кўзлаган ҳолда партия, Совет давлати, бутун халқ олиб бораётган ишларнинг стратегик йўналишларини аниқ белгилаб олиш имконини бермоқда. Янги таҳрирдаги Программа лойиҳасида шу нарса қайд қилинганки, ҳозирги ички ва ташқи шароитда совет жамиятининг ҳар томонлама тараққий этиши, унинг коммунизм томон дадил одимлари мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш йўли билангина таъминланиши мумкин. **Бу партиянинг стратегик йўлидир.** Бу йўл совет жамияти ҳаётининг ҳамма томонларини сифат жиҳатидан қайта ўзгартиришга қаратилган.

Лойиҳада совет экономикасини интенсив изга кўчириш, жаҳонда энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш, ягона халқ хўжалиги организмининг оптимал структураси ва балансланган бўлишини таъминлаш, колхоз-кооператив мулкини умумхалқ мулкига яқинлаштиришни таъминлаш назарда тутилган.

Социал соҳада партия «Ҳар кимдан — қобилиятига яраша, ҳар кимга — меҳнатига яраша» деган социалистик принципни изчил амалга ошириш йўли билан халқ фаровонлигининг сифат жиҳатидан янги даражасини таъминлашга интилмоқда. Асосан социализмнинг тарихий доирасида синфсиз жамиятни барпо этиш, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги жиддий социал-иқтисодий ва маданий-маиший тафовутларни тугатишга эришиш, ишлаб чиқариш фаолиятида жисмоний меҳнат билан ақлий меҳнатни бир-бири билан органик уйғунлаштириш, социал ва интернационал бирлик бўлган совет халқини янада жипслаштириш керак.

Совет мамлакати халқлари дўстлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш социализмни такомиллаштиришнинг таркибий қисмидир. Ленинча миллий сиёсат принципларига содиқ партия ягона халқ хўжалиги комплекси доирасида ҳар бир республиканинг моддий ва маънавий потенциали муттасил ошиб бориши, хўжалик юритиш шароитлари бараварлашиб бориши учун бундан кейин ҳам лозим бўлган ҳамма тадбирларни кўраверади. Кўпмиллатли ягона иттифоқ давлатини мустаҳкамлаш ва ривожлантириб бориш энг муҳим вазифа бўлиб турибди.

Коммунистлар ҳар доим миллийликни интернационаллик билан узвий боғлиқликда тушуниб келганлар ва шундай деб биладилар. Бу ҳол маданиятга ҳам тўла равишда тааллуқлидир. Шунинг учун ҳам партия янги таҳрирдаги Программа лойиҳасида айтилганидек, мазмунан социалистик, миллий формалари бўйича кўп қиррали, руҳи жиҳатидан интернационалистик бўлган совет халқи ягона маданиятини СССР халқларининг энг яхши ютуқлари ва ўзига хос прогрессив анъаналари асосида ривожлантиришга алоҳида эътибор беради.

Сиёсий соҳада партиянинг куч-ғайрати социалистик ўз-ўзини бошқарувни авж олдиришга, сайлаб қўйилган халқ ҳокимияти органларининг фаолиятини яхшилашга, меҳнаткашларнинг жамоат ташкилоти ролини оширишга қаратилади. Ваколатли ва тўғридан тўғри демократиянинг ҳамма формаларидан мумкин қадар самарали фойдаланилади.

Жамиятнинг маънавий ҳаётида янги марраларга чиқиш совет кишилари олдида социалистик идеологияни мустаҳкамлаш, социализм маънавий принципларини, коллективизм ва ўзаро ўртоқларча ёрдам руҳини тўла қарор топтириш, кенг халқ оммасини фан ютуқларидан, маданият бойликларидан баҳраманд этиш, ҳар томонлама баркамол шахсни шакллантириш демакдир.

Янги таҳрирдаги Программа лойиҳасида социал-иқтисодий вазифаларни баён этишга тармоқ принципи эмас, балки проблемали принцип асос қилиб олинган, унда халқ хўжалигининг турли тармоқларида биз интилаётган марралар биттама-битта санаб ўтилган эмас, **балки практика ва назария синовидан ўтган сиёсий ориентация берилган, социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш воситалари кўрсатилган.** СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986-1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида эса бу сиёсий ориентирлар мамлакат тармоқлари ва регионлари аниқ хўжалик вазифалари сифатида тушунтирилган. Масалага бундай қараш — Ленин васиятларига амал қилиш демакдир. Зеро, В. И. Ленин бундай деган эди: «Партиямизнинг Программаси фақат партия Программасигина бўлиб қололмайди. Бу Программа бизнинг хўжалик қурилишимизнинг программасига айланмоғи лозим, йўқса у партия Программаси бўлишга ҳам ярамайди. Бу Программа партиямизнинг иккинчи Программаси билан, бутун халқ хўжалигини янгидан барпо этиш ва уни ҳозирги замон техникаси даражасига кўтариш соҳасидаги ишлар плани билан тўлдирилиши лозим» (ТАТ, 42-том, 185-бет).

Бугунги кунда КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳаси совет халқининггина эътиборини ўзига тортаётгани йўқ. У социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида, капиталистик давлатлар меҳнаткашларида, ўз миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун курашаётган халқларда ҳам катта қизиқиш туғдирмоқда. Бунинг боиси шуки, бизнинг партиямиз марксизм-ленинизм ғояларига — жамиятни инсонпарварлик ва социал адолат асосларида қайта ўзгартириш ғояларига қатъий, оғишмай амал қилиб келмоқда. КПСС биринчи бўлиб йўл очувчилар партияси, бунёдкорлар партияси, новаторлар партияси бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда.

В. ТРУШКОВ,
философия фанлари доктори.

ЎЗБЕКИСТОН—БУТУНИТТИФОҚ ТЕЛЕЭКРАНИДА

БУНЁДКОРЛИК ЙЎЛИДАН

КПСС XXVII съезди олдидан Марказий телевидение орқали иттифоқдош республикаларнинг махсус телевизион программаси намойиш қилинмоқда. 4 февраль оқшомида Бутуниттифоқ экранида Ўзбекистон телевидениесининг программаси кўрсатилди. Мамлакатимиздаги миллионлаб кишилар республикамиз меҳнаткашларининг съездолди вахтасида туриб қизғин меҳнат қилаётганликлари, экономика, фан, техника ва социал ҳаётда эришаётган муваффақиятлари билан танишдилар.

«Совет Ўзбекистони: бунёдкорлик йўлидан» деб номланган ҳужжатли телевизион фильмда асосий эътибор ўн биринчи беш йиллик изланишлари, ютуқ ва камчиликлари, КПСС Марказий Комитетининг апрель [1985 йил] Пленуми ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин меҳнат коллективларида амалга оширилаётган туб ўзгартишларга қаратилган.

Телетомошабинлар Олмалиқ кон-металлургия комбинатида, Тошкент ГРЭСида, Навоий химия комбинатида, «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Тошкент ва Самарқанд пахтакорлари «ҳузурида бўлдилар». Ишлаб чиқариш илғорлари, новаторлар томошабинлар кўз ўнгида ўз фикр-мулоҳазалари, орзу-ўйлари, ташвишлари, қувончлари билан ўртоқлашдилар.

Картинада республикамизда кенг масштабдаги иқтисодий экспериментлар ўтказиш, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, ўзбек халқининг интернационал алоқалари, қишлоқда турмуш маданиятини юксалтириш, кенг истеъмол молларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг сифатини яхшилаш, мавжуд нуқсонларни қатъиятлик билан тугатиш каби масалаларга ҳам кенг ўрин ажратилди.

Программанинг иккинчи қисмини «Ўзбекистон— муҳаббатим менинг» музикали телефильми ташкил этди. Бу фильм телетомошабинларни Ўзбекистон санъат усталари ва ижрочи ёшларнинг ижоди билан таништирди.

Кўрсатув айни вақтда «Интервидение» орқали ҳам намойиш қилинди.

А. КАРИМОВ.

ЁШЛАР ИЖОДИДАН

Эътиқодсан, партиям

Сени оталар буюк падар деб шарафлади,
Сени деб курашларда жон-жаҳон сарфланди...
Оловда ёндирдилар ҳақ сўз айтганни бир-бир
Ўйладилар ушбуни тантана-ю зўр тадбир.
Қалбларга бу вужуддан ўт юқди боз ёлқинроқ,
Гулхан алангасидан юзлар энди ёрқинроқ!
Ҳақиқат деб қай замон кимики кўтарди бош,
Албат унинг қонида коммунистлик бор эди —
Чунки у элга элу, фидойи ҳамкор эди...
Мураккаб бу дунёда йиллар ҳам ўтиб борар,
Сафларинг янгиланиб, сафларинг тўлиб борар.
Сафларингда кўраман заковат меваларин,
Сафларингда кўраман жасорат шеваларин...
Мамлакатда у оддий ҳар битта киши учун
Жавобгар катта ёки кичик ташвиши учун.
Шу сабабдан бош деймиз бошимизга кўтариб,
Унинг измида юриб, ундан дардимиз ариб.
Ишонч деган бир юксак туйғу эрур ушбу сўз,
Эл нажот билан унга тикиб турмоқдадир кўз.
Сенга интилар одам, сенга интилар олам,
Боски шу қудратинг бор-эътиқодсан мустаҳкам.

Мукаррама ҒАФФОРОВА.

Пахта ҳақида ўйлар

Пахта, мен қошингда унутдим балки,
Қалбимнинг қадимий оҳангларини.
Ҳар недан баландроқ мен тутдим балки,
Чексиз далаларнинг пок чангларини.

Соф тонгларин, ойдин кечаларин, рост,
Пахтакорим кўрди сен билан баҳам.
Бутун йил уч қарич ўсарсан холос,
Осмонга қўярсан холос, уч қадам.

Аммо сен уч қарич ўсмоғинг учун,
Ўттиз қарич кирди илдизлар ерга.
Сени кўрмоқ учун гўзал ва дуркун,
Оқшом бўлиб ботди кундузлар ерга.

Боласини қўйиб, қошингга елган —
Онанинг қалбидан ўтган хавотир,
Кунларга бир йўла кўз ёққан гулхан,
Бағрингда ганжларга айланаётир.

Сен ахир нонимиз, сен ахир-ўтлоқ,
Сен ахир, тиниқ сув, мусаффо осмон,
Сен ахир—боғларда ёзилган чарчоқ,
Сен ахир — шарбатлар қайнаган қозон.

Шуъланг тушиб турди юзимга тунда,
Тунда уйқуларим кетди очилиб,
Еру кўкни тутган оппоқ қуюнда—
Қизлар борар эди дурдай сочилиб.

Пахта, мен қошингда унутдим балки,
Қалбимнинг қадимий оҳангларини...

Мақсуда ЭГАМБЕРДИЕВА.

Кетар бўлсанг сафарга

— Йўл жабдуғин тузатинг,
Қани тезроқ, онажон,
Оқ йўл тилаб узатинг,
Кезар бўлдим мен жаҳон.

Сайр этиб кўрай дунё,
Англай олам рафторин,
Қалблардан олиб зиё,
Безай умр дафтарин.

— Майли, жону-жаҳоним,
Қорачиғи кўзимнинг.
Майли, дилим ғурури
Қайтармасман сўзингни,

Қаерни қилсанг ҳавас
Рухсат бергум кўришга.
О, фақат кетмасанг бас
Отанг каби урушга.

Назрулла ФАЙЗИЕВ.

Хивадаги бадиий-керамика буюмлари заводида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар хилини кўпайтириш, сифатини янада яхшилашга алоҳида аҳамият берилмоқда. Сополсозлар йил бошидан буён ўтган қисқа вақт ичида ўттиздан ортиқ янги буюмларни ишлаб чиқаришни ўзлаштиришди. Лаганлар, кўзалар ва турли сувенирлар рангининг ёрқинлиги, ўзига хос кўринишга эгалиги билан кўпчиликка маъқул тушмоқда. Ҳозир заводда 150 хилдан ортиқ сопол буюмлари ишлаб чиқариляпти.

Суратда: корхонанинг илғор сополсозлари Саодат Ёқубова, Манзура Мадаминова, Ражаббиби Сардоровалар янги лаганларни кўздан кечиришмоқда.

Қ. ОТАЕВ фотоси (ЎзТАГ).

КИТОБ БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Тошкентдаги «Пропагандист» клуб-магазинида сиёсий адабиётни пропаганда қилишнинг форма ва вазифаларига бағишланган конференция бўлиб ўтди. КПСС XXVII съезди арафасида Ўзбекистон пойтахтида бошланган сиёсий китоблар ойлигини очган конференция программасига мувофиқ, саноат корхоналари ва қурилишларда ижтимоий-сиёсий адабиётларнинг сайёр савдо кўргазмалари, «Катта зафарлар даври» мавзунда оғзаки журналлар ва тематик кечалар, китобхонларнинг конференциялари ва мунозаралар уюштирилади. Бир қанча магазинларда поэзия кунлари бўлиб ўтади. (ЎзТАГ).

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

СЪЕЗД ОЧИЛДИ

ГАВАНА, 4 февраль. (ТАСС махсус мухбирлари). Ҳозир миллион-миллион кубаликларнинг диққат-эътибори пойтахтдаги Конгресслар саройига қаратилган. Бу ерда Куба Коммунистик партиясининг III съезди зўр сиёсий жўшқинлик вазиятида очилди. Съезд ишида Озодлик оролининг салкам 515 минг коммунистдан вакил бўлиб келган 1784 делегат қатнашмоқда.

Анжуман делегатлари Куба Компартиясининг II съездидан кейин ўтган беш йил мобайнида партия ва бутун мамлакат қилган ишларнинг якунларини таҳлил этишлари, социалистик қурилишнинг янги марраларини белгилашлари лозим. Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга мўлжалланган Асосий йўналишларини, партия Программасининг лойиҳасини, партия Уставига киритиладиган баъзи ўзгартишларни, ўз республикаси турмушининг турли жиҳатларига тааллуқли бошқа муҳим ҳужжатларни муҳокама қилиш ва қабул этишга катта аҳамият берилмоқда.

Съездда Европа, Африка, Осиё ва Лотин Америкаси мамлакатлари қардош коммунистик ва ишчи партияларининг, бошқа тараққийпарвар партия ва ташкилотларнинг, миллий озодлик ҳаракатларининг 200 га яқин делегацияси ҳозир бўлди.

Съезд президиумида Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Фидель Кастро бошчилигида Компартия Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС делегациясининг бошлиғи, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Е. К. Лигачев, анжуманга келган бошқа чет эл делегациялари бошлиқлари ўтиришибди.

Съездни Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг иккинчи секретари Рауль Кастро очди.

Съездда ўртоқ Ф. Кастро ҳисобот доклади қилди.

А. ВОРОПАЕВ,
А. КАНИШЧЕВ,
О. КОЛЕСНИКОВ.

АМЕРИКА ОЛИМИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. 4 февраль. ТАСС мухбири В. Кикило хабар беради: Американинг таниқли астроном олими, Корнелл университетининг профессори Карл Саган СССР билан АҚШ ўртасида космосни тинчлик мақсадларида тадқиқ этиш соҳасида ҳамкорлик қилишни, жумладан, келажакда Марсга биргалашиб учишни ташкил этишда ҳамкорлик қилишни ёқлаб гапирди.

Марсга қилинадиган Совет — Америка қўшма космик экспедицияси, деб ёзади у «Пэрейд» журналида, илм-фан манфаатларига хизмат қилишидан ташқари, СССР билан АҚШ ўртасида тинч ҳамкорликни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга ҳам хизмат қилган бўлур эди. Бундай экспедициянинг муваффақияти бутун дунёда кишиларнинг тасаввурини ҳайратга солган ва инсоният тарихида катта бир тараққиёт учун замин ясаган — пировард натижада бошқа бир планетада макон барпо этган бўлур эди, деб таъкидлайди Саган. Ўшанда биз Марсда ҳаёт борйўқлиги масаласини аниқлаш имкониятига эга бўлган ҳамда шу планетанинг, шунингдек Ернинг ўтмиши ва келажагини яхшироқ тушуниб етган бўлур эдик. Планетамиз аҳолисининг Марсга қиладиган биринчи саёҳати бизни планеталараро цивилизацияга айлантиришда босилган муҳим ва тарихий аҳамиятга эга бўлган қадам бўлур эди. Совет — Америка космик экспедицияси Ерда ҳам қўшма программаларни амалга ошириш, аэрокосмик соҳадаги, электроника, ракетасозликдаги ютуқлардан ҳамда тинчлик мақсадларидаги ядро технологияси ютуқларидан фойдаланишга йўл очиб берган бўлур эди.

Марсга бошқариладиган космик кеманинг учиб бориши техника жиҳатидан мумкин, деб ёзади американлик астроном. Бундай экспедиция қимматга тушадиган бўлиб кўринса-да, аммо ҳақиқатда «самовий урушлар» программасидан ёхуд Американинг ойга учиш «Апполон» программасидан анча арзонга тушган бўлур эди, стратегик қурол катта системасидан ҳам унча қиммат бўлмасди. Қўшма экспедиция ўтказилгудек бўлса, унинг нархи ҳар бир томон учун яна ҳам озроқ бўларди.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН КЕНГАШ

КОБУЛ. Бу ерда партия ва давлат ходимларининг қишлоқ хўжалиги соҳасида Афғонистон Халқ Демократик партиясининг (АХДП) сиёсати масалаларига бағишланган кенгаши ўз ишини тамомлади. Кенгаш қатнашчилари ўз нутқларида таъкидлашганидек, АХДП билан АДР ҳукумати барча меҳнаткаш деҳқонларнинг манфаатларини кўзлаб, аграр масалани адолатли асосда ҳал қилишга, ер-сув ислоҳотини тобора амалга оширишга бундан буён ҳам биринчи даражали эътибор берадилар.

Кенгашда АХДП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, АДР Министрлар Советининг Раиси С. А. Кештманд нутқ сўзлади. У мамлакат партияси ва ҳукумати миллий-демократик революция ҳозирги босқичининг шарт-шароитларига мос бўлиб тушаётган принципиал аграр сиёсатни ўтказаётганликларини таъкидлади. Барча деҳқонларни Афғонистон қишлоқлари қиёфасини ўзгартиришда фаол қатнашишга жалб этишга ғоят катта аҳамият берилмоқда. Уларни энг зарур моллар билан таъминлашда, маҳсулотларини сотишда ҳар томонлама ёрдам кўрсатилмоқда, қарзлар, уруғлик, ўғит берилмоқда. Қишлоқ хўжалик кооперативлари ва айрим деҳқон оилаларининг ташаббуси ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватланмоқда. Деҳқонларга ёрдам бериш учун давлат юз миллионлаб афғоний маблағ ажратмоқда.

Ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалиги Афғонистон экономикасининг асосий тармоғидир. Бу тармоқ революциянинг социал негизини кенгайтириш ишида муҳим роль ўйнамоқда, деб давом қилди С. А. Кештманд. Ўтроқ аҳолининг 84 проценти қишлоқда яшайди , афғонларнинг кўпчилиги аграр секторда банд. Шу боисдан ҳозирги босқичда қишлоқ социал-иқтисодий ўзгартишларни амалга ошириш ва халқ ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун курашнинг бош йўналишидир.

Бош министр қишлоқ хўжалигида эришилган ютуқларга тўхталиб, ер-сув ислоҳотини амалга ошириш чоғида кам ерли ва ерсиз юз минглаб деҳқон оилалари ер олганини, бу эса Афғонистон қишлоғининг социал структурасини анча ўзгартириб юборганини уқтириб ўтди.

Совет Иттифоқи қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда Афғонистонга катта ёрдам бермоқда, деб таъкидлади С. А. Кештманд. СССР ирригацияни ривожлантиришда, ветеринарияни тиклашда, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашда ва кўпгина бошқа соҳаларда АДРга ёрдам кўрсатмоқда. Кейинги йилларда Совет — Афғонистон ҳамкорлигида машина-трактор станциялари, турли агрохимия лабораториялари ташкил этишда кўмаклашиш каби йўналишлар ҳам пайдо бўлди. (ТАСС).

ИСРОИЛНИНГ ҚАРОҚЧИЛИК ҲАРАКАТИ

ДАМАШҚ. Бугун Исроилнинг осмон қароқчилари тутиб қолган Ливия самолёти Исроил шимолидаги ҳарбий базада қонунга хилоф равишда текшириб кўрилди. Унинг пассажирлари ҳам тинтув қилинди. Исроил радиосининг хабарига кўра, самолётнинг ичидаги пассажирлар билан ўз йўлида давом этишига ижозат берилган.

Сурия ичида суриялик гражданлар бўлган самолётни тутиб қолган Исроилнинг қароқчилик ҳаракати муносабати билан БМТнинг Хавфсизлик Кенгаши дарҳол чақирилишини талаб қилди. Сурия Араб Республикасининг ташқи ишлар министри Ф. Аш-Шараа БМТ хавфсизлик кенгашига аъзо бўлган давлатларнинг Дамашқдаги элчиларини ўз ҳузурига чақиртириб, улардан бугун Исроилнинг иккита ҳарбий самолёти Триполи—Дамашқ маршрути бўйлаб учиб келаётган Ливия авиация компаниясининг граждан самолётига ҳужум қилганини ўз ҳукуматларига маълум , қилишни сўради.

САР ташқи ишлар министри халқаро осмон бўшлиғида қилинган мана шу қароқчилик ҳаракати учун Исроил тўла жавобгар эканини айтди. Бундай қўпол ҳаракатлар осмон йўлларидаги хавфсизлик учун жиддий таҳлика солади, деб таъкидлади у.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). БМТ Хавфсизлик Кенгаши аъзолари маслаҳатлашув бошладилар. Сионистларнинг разилона иғвогарлиги БМТда кескин қораланди. БМТ Бош секретари вакилининг айтишича, Х. Перес де Куэльяр граждан самолёти тутиб қолинганини «жуда таҳликали ва ташвишлантирувчи можаро» деб баҳолади. (ТАСС).

УЧРАШУВ ЯКУНЛАРИ МАЪҚУЛЛАНДИ

РИМ. Бу ерда Италия Коммунистик партияси раҳбарларининг мажлиси бўлди. Мажлисда ИКП Бош секретари А. Наттанинг Совет Иттифоқига қилган сафари якунлари муҳокама қилинди. Мажлис қатнашчилари ИКП Бош секретарининг Москвада КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан учрашуви якунлари тўғрисидаги ахборотини маъқулладилар. (ТАСС).

СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛ:

ҚИММАТЛИ ОЧКОЛАР

Челябинск ва Свердловск шаҳарларида аёллар командалари ўртасида мамлакат чемпионати бўлиб ўтди. Тошкентнинг «Автомобилист» командаси Свердловск шаҳрида куч синашди. Вакилларимиз дастлабки ўйинларини муваффақиятсиз ўтказишган бўлса-да, кейин уч марта кетма-кет ғалабага эришишди. Сўнг чемпионат пешқадами «Уралочка» коллективига (0:3) имкониятни бой бериб, куни кеча Ворошиловграднинг «Искра» командасидан (3:1) устун келишди.

ФУТБОЛ:

«НЕФТЯНИК» БЎШ КЕЛМАДИ

Республикамизда меҳмон бўлиб турган Австриянинг «Рапид» клуби футболчилари иккинчи халқаро ўртоқлик учрашувини Фарғонада ўтказишди. Тошкентда «Пахтакор» командаси билан учрашувда устун (2:1) келган веналик футболчилар бу сафар ҳам маҳорат кўрсатишга ҳаракат қилишди. Лекин майдон эгалари бўш келмадилар. Дарвозаларга иккитадан тўп киритилиб ўйин умумий ҳисобда дуранг билан тугади. Европа кубок эгалари кубоги учун курашга ҳозирлик кўраётган «Рапид» футболчилари навбатдаги учрашувни Самарқанд динамочилари билан ўтказадилар.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ❁ ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

кафедра мудирлари: савдо экономикаси, саноатда хўжалик фаолиятининг таҳлили ва бухгалтерия ҳисоби, савдони ташкил этиш ва товаршунослик, олий математика, меҳнатни илмий ташкил этиш ва бошқариш;

кафедра профессори: саноатда хўжалик фаолиятининг таҳлили ва бухгалтерия ҳисоби;

кафедра доцентлари: ҳисоб-молия ихтисосликларида сиёсий иқтисод, моддий-техника таъминотини планлаштириш ва экономика, савдони ташкил этиш ва товаршунослик (озиқ-овқат моллари товаршунослиги, саноат моллари товаршунослиги фанлари бўйича), халқ хўжалигини планлаштириш, илмий коммунизм (рус тилида), саноат экономикаси, ҳисоблаш математикаси ва эҳтимоллик назарияси, савдо экономикаси, олий математика, саноатда хўжалик фаолиятининг таҳлили ва бухгалтерия ҳисоби, меҳнатни илмий ташкил этиш ва бошқариш, статистика;

кафедра катта ўқитувчилари: иқтисодий география, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши (чорвачилик фани бўйича), ҳисоб-молия ихтисосликларида сиёсий иқтисод, илмий коммунизм (рус тилида);

кафедра ассистентлари: молия (2 ўрин), илмий коммунизм, саноат ишлаб чиқариши технологияси (химия фани бўйича, университет маълумоти билан — рус тилида), КПСС тарихи (ўзбек тилида);

кафедра ўқитувчиси: иқтисодий география (тайёрлов бўлимида ишлаш учун);

кафедра доценти ёки катта ўқитувчиси: КПСС тарихи (рус тилида).

АНДИЖОН ШАҲРИДА

кафедра мудирлари: олий математика ва эҳтимоллик назарияси, экономика, савдони ташкил этиш ва товаршунослик;

кафедра профессори: марксизм-ленинизм;

кафедра доцентлари: сиёсий иқтисод, тармоқ экономикаси (қурилиш экономикаси ва бошқариш асослари фани бўйича), ўсимликшунослик ва деҳқончилик асослари (ярим ставка), экономика, савдони ташкил этиш ва товаршунослик;

кафедра катта ўқитувчилари: сиёсий иқтисод (ярим ставка), умумий таълим фанлари (жисмоний тарбия бўйича);

кафедра ассистентлари: экономика, савдони ташкил этиш ва товаршунослик (товаршунослик фани бўйича), тармоқ экономикаси (саноат экономикаси фани бўйича).

ҚЎҚОН ШАҲРИДА

кафедра катта ўқитувчиси: олий математика ва эҳтимоллик назарияси.

ХИВА ШАҲРИДА

кафедра доценти ёки катта ўқитувчиси: КПСС тарихи (рус ва ўзбек тилларида).

ҚАРШИ ШАҲРИДА

кафедра катта ўқитувчиси: математика ва эҳтимоллик назарияси (ҳисоблаш машиналари ва программалаштириш бўйича).

Конкурс муддати — 8 мартгача.

Мурожаат учун адрес: 700063, Тошкент шаҳри, 63-алоқа бўлими, Олмазор кўчаси, 183-«а» уй.

ФАРҒОНА ШАҲРИДА
(нефтчилар маданият саройида)
19-20 февралда
ОРТИҚЧА ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ МОЛЛАРИНИНГ УЛГУРЖИ САВДОСИ БЎЙИЧА КЕНГАЙТИРИЛГАН ЯРМАРКА ЎТКАЗИЛАДИ

Ярмаркага ҳамма иттифоқдош республикалар матлубот жамиятлари ва давлат савдоси улгуржи ва чакана савдо ташкилотларининг вакиллари таклиф қилинади.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги. «Ўзбекбирлашув». «Узпосредторг».

РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудири: сиёсий иқтисод;

кафедра профессори: рус тили диалектологияси ва тарихи;

кафедра доцентлари: рус тили ва адабиётини ўқитиш методикаси, 1-ҳозирги замон рус тили;

кафедра катта ўқитувчилари (фан кандидатлари): илмий коммунизм, 1-ҳозирги замон рус тили, адабиёт назарияси, адабий танқид ва таржима;

кафедра ўқитувчилари: КПСС тарихи, тарбиявий ишлар методикаси, рус тилининг амалий курси, жисмоний тарбия ва спорт.

Конкурс муддати — 23 февралгача.

Мурожаат учун адрес: 700110, Тошкент шаҳри, 110-алоқа бўлими, Академик В. Решетов кўчаси, 4-уй.

●

Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг
ЎРТА ОСИЁ ФИЛИАЛИ
картошка ва сабзавот-полиз экинлари бўлимига илдизмева экинлари бўйича катта илмий ходим
ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
КОНКУРС МУДДАТИ — 18 февралгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Орджоникидзе райони, «Ботаника» алоқа бўлими.

«Ўзбекконцерт»
В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
7, 8, 9, 10, 11, 12 февраль соат 20.00 да
Комилжон Отаниёзов номли Хоразм область филармонияси артистларининг
КАТТА КОНЦЕРТИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССР халқ артисти ва Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист
БОБОМУРОД ҲАМДАМОВ
Туркманистон ССРда хизмат кўрсатган артист
ҲАМРОҚУЛ ОДИЛОВ
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
ГАВҲАР МАТЕҚУБОВА
Билетлар соат 14.00 дан сотилмоқда.

●

Ташкилотлар ва корхоналарнинг раҳбарлари ДИҚҚАТИГА!
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати ва «Узрасжирмаслопром» ёғ-мой саноатининг Ўзбекистон саноат бирлашмаси
ТУГАТИЛАДИ
Шикоятлар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида тугатиш комиссиялари томонидан қабул қилинади.

Тошкент халқ хўжалиги институти ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари сиёсий иқтисод кафедраси доценти Э. Эгамовга отаси Эгам ҲАСАНОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тингланг, томоша қилинг — 6 ФЕВРАЛЬ. ПАЙШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — «Ҳайвонот оламида». 10.45 — «Сергей Лазонинг ҳаёти ва мангулиги». Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Концерт. 16.50 — «Шахмат мактаби». 17.20 — Концерт. 17.40 — Телеочерк. 18.00 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 18.45 — «Фан ва турмуш». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.20 — «Сергей Лазонинг ҳаёти ва мангулиги». Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — «Время». 22.05 — «Ҳужжатли экран». 23.05 — Фильм-концерт. 23.45 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Умумий биология. 10.05 «Испан тили». 11.05 Ўқув кўрсатуви. 11.35 — Зоология. 12.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — «Сиз яратган боғ». 13.05 — География. 14.05 — Совет тасвирий санъати. 14.35 —«Эртаклар, эртаклар... кўҳна Арбат эртаклари». Бадиий фильм. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Шу куннинг почтаси». 19.20 — Чашмалар. 19.50 — Баскетбол. СССР чемпионати. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.50 — Ритмик гимнастика. 21.20 — Концерт. 21.30 — «Время». 22.05 — «Душанба — оддий кун». Бадиий фильм. 1-серия. 23.10 — «Совет Иттифоқи бўйлаб». 23.20 — Енгил атлетика. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — Ишчи ёшлар учун. 8.10 — Телефильм. 8.30 — «Ахборот». 18.00 —Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.30— Шоирлар— болаларга». 19.00 — «Чорвачилик—зарбдор фронт». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Халқ контроли экрани». 20.15 — Манзарали фильм. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Лирик концерт. 21.30 — «Время». 22.05— «Ойна». Спектакль.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.25 — Москва-II. 18.10 — «Иван Павлов. Ҳақиқат излаб». Бадиий фильм. 4-серия. 19.20—Илмий-оммабоп фильм. 19.30—«Ахборот». 19.45—Эркин кураш. Халқаро учрашув. СССР—АҚШ. 20.30 «Ахборот». 20.50 — Реклама. 21.00 — «Шундай аёллар яшайди». 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Романслар. 9.40 — «Қармоқ». 11.15— Болалар учун эшиттириш. 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Малши». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.00 — «Олис масофаларда ва мураккаб шароитларда хизмат қилаётган гидрометеостанциялар ходимлари учун эшиттириш». 16.00 — Концерт. 17.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари. 18.30 — Классик композиторларнинг асарлари. 18.40 — «Аланга». 19.25 — «Юность Узбекистана». 20.45 — КПСС XXVII съезди шарафига. 22.30 — Концерт. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

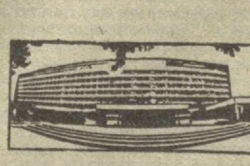

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р — 08571. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Б. 32 ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12